

ZAKOPANE

Organ Związku Przyjaciół Zakopanego

Cena 50 groszy

Z LISTA GOŚCI

Przedpłata
kwartalna 4 zł

Zakopane

podtatrzańskie wysokogórskie 800—1000 m nad poziomem morza położone, całoroczne uzdrowisko obejmujące gminy Zakopane, Witów, Kościelisko, Murzaszchle (Jaszczurówka), Nowe Bystre, Brzeźki, Roztokę i Bukowinę. Idealne miejsce wypoczynkowe. Rendez vous elity towarzystwa Hotele, Pensjonaty, Kawiarnie, Restauracje, Dancin. Park, Koncerty Orkiestry wojskowej, Kinematograf, Sale teatralne i koncertowe, Biblioteki publiczne, Wystawa sztuki, Muzeum tatrzańskie, Gimnazjum państw., Sanatorium, Szkoła koronkarska, Szkoła przemysłu drzewnego. Centrum turystyki tatrzańskiej. Stolica sportów zimowych Narci, Saneczki, Ślizgawka, Dwie skocznie narciarskie, Korty tenisowe, Boisko sportowe, Tow. Tatrzańskie, Sokół, Dom wycieczkowy im. ks. Stolarczyka, Stacja meteorologiczna, Schronisko przy Morskiem Oku i na Hali Gąsienicowej. Idealne miejsce klimatyczne o specjalnych warunkach leczniczych. Niskie ciśnienia, Mała wilgotność, Silna insolacja, Mała ilość wiatrów, Duże opady śnieżne, czystość powietrza, rzadkie mgły, Wskazania lecznicze, choroby płuc, zwłaszcza gruźlica w stadiach początkowych, Doskonałe rezultaty w sprawach kataralnych oskrzeli i górnych dróg oddechowych, oraz rekonwalescencji po zapaleniu płuc i grypie. Dobre warunki do leczenia malarji, anemii (blednicy), neurastenji, choroby Basedowa i czyn. zaburzeń narządów trawienia. Doskonałe wyniki u dzieci wątłych i obciążonych dziedziczną skłonnością do chorób piersiowych.

Sanatorja: Czerwonego Krzyża, Dr. Hawranka, Związku Naucz. Odrodzenie. Dla dzieci: KBK., Bratnia Pomoc Akademicka, Szpital Uzdrowiska, Zakłady roentgenologiczne, Pracownia chemiczno-bakterjologiczna, Diatermja, Elektryzacja, Fizykoterapia, Łazienki miejskie, Poradnia przeciwgruźliczna dla niezdolnych.

Prospekty wysyła Zarząd Uzdrowiska, Zakopane, Rynek.

„Morskie Oko“

Restauracja, cukiernia, kawiarnia pod nowym zarządem

ZAKOPANE — ul. Krupówki.

Śniadania — Obiady — Kolacje — Największa w Zakopanem Czytelnia — Gry towarzyskie — Codzienne popołudniowe i wieczorne

DANCINGI.

Znakomita orkiestra Wielkopolan
IHM-JAZZ

Codziennie 12 w południe
— **DANCING SPORTOWY** —

Dyplom polski.

Dyplom paryski.

„IKEDA“ — Instytut Kosmetyczny

Zakopane, Rynek, dom J. Trybuły.

Racjonalne pielęgnowanie urody podług najnowszych metod Institut de Beaute „KEVA“ w Paryżu. Usuwanie wad cery. Najnowsze aparaty. Maski paryskie i wiedeńskie. Okłady parafinowe. Farbowanie brwi i rzęs.

Pod Wysokim Protektoratem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej

PROF. Dr. IGNACEGO MOŚCICKIEGO

II. WIELKIE OGÓLNOPOLSKIE ZIMOWE ZAWODY HIPPICZNE w Zakopanem

na głównym Stadjonie Komitetu Imprez Sportowych Z. P. Z.
w czasie od 18 stycznia do 5 lutego 1930.

PROGRAM:

Sobota 18 stycznia o godz. 11-tej:

I. Konkurs otwarcia — Nagroda Komitetu Imprez Sportowych — dla koni wszelkiego pochodzenia. Konie, które wygrały w roku 1929 I-szą lub II-gą nagrodę o minimalnej wysokości 120 cm., na torach oficjalnych nie mogą brać udziału.

Wysokość nagrody — 800 zł i nagroda honorowa.

Warunki: 12 do 14 przeszkód wysokości około 120 cm., szerokości około 350 cm. Szybkość 350 mtr. na minutę.

II. Skjöring — III kategoria, dystans około 1200 m., nagroda I-sza 300 zł, II-ga 90 zł, III-a 30 zł.

III. Ski-Skjöring — dystans około 1200 m., nagroda I-sza 300 zł, II-ga 90 zł, III-cia 30 zł.

Nagrodę w Skjöringu ufundował JWP. St. Beszczyński, konsul węgierski w Katowicach.

Niedziela, 19 stycznia o godz. 11-tej:

I. Konkurs Im. Związku Przyjaciół Zakopanego. — Nagroda Z. P. Z. dla koni wszelkiego pochodzenia.

Wysokość nagrody 1200 zł i nagroda honorowa.

Warunki: 14 do 16 przeszkód wysokości około 130 cm., szerokości około 400 cm. Szybkość 370 metrów na minutę.

II. Skjöring II kategorii, dystans zostanie dodatkowo ogłoszony. Nagroda I-sza 400 zł, II-ga 120 zł, III-cia 60 zł.

III. Skjöring — III kategoria, dystans około 1200 m., nagroda I-sza 300 zł, nagroda II-ga 90 zł, III-cia 30 zł.

Wtorek, 21 stycznia o godz. 11-tej:

I. Konkurs Tatr — dla koni wszelkiego pochodzenia. Konie, które wygrały w roku 1929 i 1930 I-szą lub II-gą nagrodę w konkursach o minimalnej wysokości 120 cm., na torach oficjalnych nie mogą brać udziału.

Wysokość nagrody 800 zł i nagroda honorowa.

Warunki: 12 do 14 przeszkód wysokości około 120 cm., szerokości około 350 cm. Szybkość 350 mtr. na minutę.

II. Skjöring — Kategoria II. Dystans około 1400 m. Nagroda I-sza 400 zł, II-ga 120 zł, III-cia 40 zł.

III. Ski-Skjöring — dystans około 1200 m. Nagroda I-sza 300 zł, II-ga 90 zł, III-cia 30 zł.

Środa, 22 stycznia o godz. 11-tej:

I. Konkurs „Ilustrowanego Kuryera Codziennego“ dla koni wszelkiego pochodzenia.

Wysokość nagrody 1200 zł i nagroda honorowa.

Warunki: 12 do 14 przeszkód wysokości około 130 cm., szerokości około 400 cm. Szybkość 375 mtr. na minutę.

II. Skjöring — III kategoria, dystans około 1400 metrów, nagroda I-sza 300 zł, II-ga 90 zł, III-cia 30 zł.

III. Ski-Skjöring Góralski. Dystans około 1000 metrów. Nagroda I-sza 150 zł, II-ga 45 zł, III-cia 15 zł.

Piątek, 24 stycznia o godz. 11-tej:

I. Konkurs szybkości. — Nagroda Komitetu Imprez Sportowych dla koni wszelkiego pochodzenia. Konie, które w roku 1929 i 1930 wygrały I-szą lub II-gą nagrodę w konkursach o minimalnej wysokości 120 cm., na torach oficjalnych nie mogą brać udziału.

Wysokość nagrody — 1000 zł.

Warunki: 12 do 14 przeszkód wysokości około 120 cm., szerokości około 350 cm.

II. Skjöring — III kategorii. Dystans zostanie dodatkowo ogłoszony. Nagroda I-sza 300 zł, II-ga 90 zł, III-cia 30 zł.

III. Ski-Skjöring — dystans około 1200 m., dla koni, które przynajmniej raz brały udział w konkursie skakania. Nagroda I-sza 300 zł, II-ga 90 zł, III-cia 30 zł.

Zjazd Państwowej Rady Ochrony Przyrody.

Dnia 11 bm. odbył się w Warszawie dwunasty zjazd P. R. O. P., który wysłuchał przede wszystkim sprawozdania przewodniczącego jej, profesora Wszechnicy Jagiellońskiej, dra Władysława Szafera z działalności w roku ubiegłym (1929).

Ponieważ sprawozdanie to zostało ogłoszone drukiem i każdy interesujący się ochroną przyrody otrzymać je może bezpłatnie w sekretarjacie Rady (Kraków, Lubicz 46), ograniczymy się do wzmianki o kilku ustępach, na uwagę naszą szczególnie zasługujących.

W roku sprawozdawczym nie została jeszcze, niestety, wydana ustawa o ochronie przyrody, mimo, iż projekt Komisji Kodyfikacyjnej przejrzały wszystkie Ministerstwa i jako projekt rządowy znalazł się w Prezydium Rady Ministrów. Dalsze przewleknięcie tej doniosłej sprawy stawia Radę w nader trudnym, żeby nie powiedzieć, beznadziejnym położeniu w licznych, konkretnych sprawach, dotyczących ochrony przyrody, które bez ustawy załatwione pomyślnie być nie mogą, ponieważ nie każda z bieżących spraw może czekać, a niejedna osobliwość przyrody polskiej zginęła już z powodu niemożności uratowania jej przed zagładą w dzisiejszym stanie rzeczy. Do tego dołącza się jeszcze to przykre uczucie, iż daliśmy się na polu ustawodawstwa ochronnego wyprzedzić wielu innym narodom, które w ostatnich latach, bądźto ustawodawstwo takie u siebie wprowadziły, bądźteż dawne zmieniły, podczas gdy Polska, która w oczach przynajmniej niektórych narodów ma opinię państwa pracującego intensywnie dla ochrony skarbów swej przyrody, nie może od szeregu lat wyjść poza projekty ustawodawcze.

Jeśli stan taki, bardzo niebezpieczny wobec groźnego postępu pseudo-cywilizacji w wielu najpiękniejszych okolicach kraju, miał trwać dłużej, wypadnie odwołać się do opinii publicznej, która odpowiednim naciskiem na t. zw. czynniki decydujące pomyślny wynik zabiegów o ustawę — przyspieszy. Zanim Liga Ochrony Przyrody wzmocni się organizacyjnie i zapuści korzenie dostatecznie silnie w społeczeństwo tak, aby mogła przejąć z rąk Rady troskę o organizacje społeczne zajmujące się w Polsce ochroną przyrody, Rada prowadzi nadal sama pracę na tem polu. Jak w latach minionych, tak i w roku sprawozdawczym pozostawała w bliskim kontakcie z Polskim Towarzystwem Tatrzańskim, jako gospodarzem spraw turystycznych w całych Karpatach, z Fundacją narodową „Zakłady Kórnickie“, z Polskim Towarzystwem Krajoznawczem i niektórymi jego oddziałami, z kołami młodzieży akademickiej garnącej się do pracy na polu ochrony przyrody, z organizacjami nauczycielskimi, Uniwersytetami powszechnymi i ludowymi, z Muzeum Tatrzańskim w Zakopanem, gdzie w osobie dyr. p. Julj. Zborowskiego miała dzielnego współpracownika, wre-

szcie z licznymi kółkami młodzieży szkół średnich.

O działalności P. R. O. P. w sprawach górskich mieli Czytelnicy nasi wiadomość w „Dziale Tatrzańskim“ poprzedniego numeru naszego czasopisma. Uzupełnimy ją ustępem sprawozdania prof. Szafera, w którym stwierdził z jednej strony z radością polepszenie się stanu zwierzyny, a zwłaszcza kozic i jeleni w Tatrach, w czym ma główną zasługę członek Rady, a zarazem urzędnik Fundacji „Zakłady Kórnickie“, p. Janusz Domaniewski, tak z drugiej strony z troską rozwój kłusownictwa na terenie sąsiedniej Czechosłowacji, a także wypadki niezawodowego kłusownictwa, zanotowane w minionym roku ze strony reprezentantów polskiej inteligencji w górach i na niżu. W dyskusji zwrócono również uwagę na niebezpieczne dla zachowania krajobrazu ćwiczenia wojska czesko-słowackiego w Tatrach. Rozkazy naszego Ministerstwa Spraw Wojskowych, zakazujące ćwiczeń w ostrem strzelaniu w Tatrach, utrzymane w mocy w roku sprawozdawczym, przyczyniły się bezwątpienia do wybitnego polepszenia się stanu zwierzyny w Tatrach.

Normalny budżet zeszłoroczny Rady do końca marca r. b. wynosi we wszystkich pozycjach — z wyjątkiem osobowych — kwotę: 27.740 złotych, naprawdę zaledwie dwadzieścia siedem tysięcy siedemset czterdzieści złotych! Zawiadamiając o tem, prof. Szafer dodał, że dzięki wielkiej przychylności Ministerstwa Oświaty Rada wydała kwotę większą o około 10.000 zł., co umożliwiło wypełnienie planu wydawniczego. Również na wydatki biurowe uzyskała pewną kwotę, która chociaż w części pozwoliła pokryć wydatki, wciąż coraz większe, głównie z powodu wzmagających się ilościowo stosunków naszych z instytucjami zagranicznymi. W przyszłości najbliższej niezbędną jest rzecz uzyskanie osobnej pozycji budżetowej, w której czerpaćby można w wypadkach nagłych, gdy chodzi o doraźną ochronę zagrożonych zniszczeniem zabytków przyrody, gdyż, jak dowiodła tego praktyka życiowa, pomoc społeczna, niewątpliwie pożądana, przychodzi często zapóźno i staje się dlatego nieraz bezprzedmiotową. W dyskusji rzucona myśl, że na cele wydawnicze należałoby uzyskać subwencje niektórych Komisji Uzdrawiskowych, które kilkotsięcznym datkiem corocznym winny popierać poważną propagandę swoich okolic.

O postępach realizacji pogranicznych Parków Narodowych, znanych Czytelnikom naszym również z poprzedniego numeru „Zakopanego“, mówił delegat Rady dla tych spraw, prof. dr. Walery Goetel, który nadto przedstawił i objaśnił serj zdjęć z interesujących podróży swojej do Afryki i tamtejszych Parków Narodowych.

Demonstracja polskiego filmu „Bóbr w Polsce“ oraz serji przeźroczy do aparatu „fil-

mostat“ przez prof. Szafera i wykład prof. dra Stanisława Kulczyńskiego „O przyrodzie Polesia“ — zakończyły zjazd, który — bez przesady napisać to można — był wspaniałą uczcą duchową dla uczestników czynnych i licznych słuchaczy.

Niewiadomo, za co więcej dziękować, czy za wysoki poziom naukowy, czy za serdeczny ton sprawozdań i wykładów, czy wreszcie za rzeczową, kształcącą dyskusję — bez gadulstwa. A jaką było przyjemnością brać udział w owacji na cześć prof. Szafera i Rady — w podzięce za całą pracę pionierską, pełną zapалу w obronie podstaw naszej kultury! Niezapomniany będzie dzień tego zjazdu, kończącego okres dziesięcioletni „urzędowej“ pracy, uznanej od razu za sprawę pierwszego ministra oświaty ś. p. Ksawerego Praussa przez odrodzone państwo polskie. Zaczął się zarazem okres nowy, oby tak samo żywotny, jak idea, której zbiorowo służyć postanowiło — wspomniamy to nie bez dumy — w Zakopanem w roku 1912-ym grono założycieli pierwszej na ziemiach naszych instytucji społecznej tego rodzaju, t. j. Sekcji Ochrony Tatr P. T. T.

Do prezesa jej, czcigodnego prof. dra Jana Gwalberta Pawlikowskiego — zjazd na wniosek przewodniczącego wysłał na wstępie obrad telegram z pozdrowieniem i hołdem, należnym weteranowi ideji, której za Jego duchowym przewodnictwem służyła i służyć dalej będzie elita kulturalna naszego pokolenia.

O racjonalną propagandę.

W ostatnim miesiącu coraz częściej pisze się na łamach różnych dzienników i czasopism, o konieczności propagandy turystycznej i zdrojowisk polskich. Każdy dzień przynosi nowe projekty, przykłady i zamierzenia. Nie każda jednak inicjatywa, nie każdy projekt zostaje rozpatrzony. Nad niejednym projektem nie zatrzymują się odpowiednie czynniki ani na chwilę, lecz przechodzą do porządku dziennego. Traci się natomiast wiele czasu na bezpłodnych konferencjach. Kraje ościenne natomiast nie śpią, ale stale rozwijają swoją propagandę zagranicą i pozyskują w ten sposób tysiące nowych turystów i letników.

Nie mniej również w lwiej części zawdzięcza Zachód rozwój turystyki i zdrojowisk racjonalnie ujętej organizacji propagandy. Propaganda ta nie posiada, jak u nas rutyny, lecz zawsze jest świeża i nowa. Kampanje propagandy turystyki posiadają za granicą plan ściśle obmyślony i dlatego wydaje owa propaganda owoce. Tak więc tylko racjonalnie ujęta organizacja propagandy turystycznej i zdrojowiskowej może zapewnić Polsce rezultat. Zachód niech będzie dla nas przykładem!

Organizacja propagandy turystycznej wedle prof. dr. R. Glücksmann'a, dyr. Instytutu badań dla „Fremdenverkehr“ w Berlinie, aby

Podróż Simplicissimusa węgierskiego do Tatr. w XVII wieku.

(Dalszy ciąg Rozdz. XIII.)

Podziękowaliśmy za dobry poczęstunek a po dwóch godzinach szliśmy na wysoką, gołą turnię. Podczas pochodu zrywały się kamienie z pod stóp naszych i z hukiem spadały na dół. Za chwilę odezwał się przewodnik: „Hej chłopcy! wnet przyjdzie nam drapać się w górę“. To nastąpiło po godzinie. Wtedy założył on sobie żelaza na kolana i na łokcie i spinał się po skalistych turniach, gdzie mógł się zaczepić na wysokość jednego, dwóch lub trzech chłopca, potem rozglądał się za wygodnym miejscem, dopomagając nam linami i żelazami, któreśmy także sobie założyli musieli, do wydobycia się do góry. Czasami zrywał się kamień pod nogami naszymi, a choć chwilowo się zesuwaliliśmy, nie zważaliśmy na to, tylko ciągle dążyli do góry tem lub owem miejscem. Wdzieliśmy też, jak tu i ówdzie wiele kozic skakało, a jedna z nich nawet spinając się zaczepiała się tylko jednym rożkiem, a uderzając tylnymi nogami o skałę, zaczepiała się znów

wyżej). Czasami jej się to nie udawało i spadała, lecz znów się wieszła, dopóki się nie dostała na zamierzone miejsce. Prawie godzinę straciliśmy na przyglądaniu się jej tak, że przewodnik zaczął się już na nas gniewać, mówiąc: „Mamy jeszcze iść przez rozpadlinę, przez śnieg, który nie ginie, lecz staje się czarny i robakami pokryty“. Potem musimy piąć się na

¹⁾ Zręczność kozic w skakaniu po turniach i ponad przepaści tudzież jej zmysły są nadzwyczajne. (Patrz „Kozica“ Nowickiego, str. 64 i następne). Mimo to twierdzenie ludu i dawniejszych autorów, że zapomocą czepiania się rożkami mogą posuwać się w górę, jest oczywiście bajką. Bajka ta przedostała się i do naszych autorów. Chmielowski w sławnych swoich „Nowych Atenach“, Lwów 1754, pisze, że „w Karpatach dzikich kóz mnóstwo, nie nogami chodzących, ale na rogach się od gałęzi i skał zawieszających“. A Zygmunt Bogusz Stęczyński jeszcze w drugiej połowie XIX wieku pisał w swoich „Tatrach“ o kozicach:

„A czasem się za rogi nad przepaść zwieszają, i patrzą wkoło siebie, gdzie się rzucić mają...“

²⁾ Podanie o robakach śniegowych powstało stąd, że poczwarli chrząszczyków, zwanych Telephorus, które zimują pod liściem, mchem i korzeniami, wskutek odwilży lub burzy dostają

wysoką górę, z wielkim trudem spinając się przy pomocy lin i z narażeniem życia. Tam urządzimy sobie nocleg. Bardzo późna będzie godzina, gdy tam dojdziemy. Wprawdzie gdybym się dostał w górę na wysokość dwóch lub trzech chłopca i rozglądał się, tobym i wam dopomógł do wydobycia się w górę“.

My jednak zmęczeni pochodem w głębokim śniegu, przybyliśmy dopiero koło zachodu słońca do przedgórza Wielkiej Tatry. Zdawało nam się, że tu już opuszcza odwaga przewodnika wydosłać się na te góry, ale my go ciągle zachęcali, że z naszej strony wszystko zrobimy, byle on się odważył. Ale po dwukrotnym niebezpiecznym spinaniu się, przyczem trzech z nas przy zesuwananiu się poniosło uszkodzenie, zapadła noc. Wtedy nasz przewodnik zaczął się gniewać i robił nam wyrzuty, że trzeba było go słuchać i nie zatrzymywać się tak długo u juhasa i przy zwieszającej się kozicy —

się czasem w wielkich masach na śnieg. Na śniegach i lodowcach pojawiają się zresztą niekiedy w wielkiej ilości drobne, bezskrzydłe, skaczące owady z działu skoczogonek (*Desoria glacialis*, *Degeeria nivalis*).

mogła wzmoczyć ruch cudzoziemców powinna uwzględnić zawsze trzy czynniki:

1. Miejscowości, które mają ściągać turystów i kuracjuszków.

2. Stosunki utrzymania i środki komunikacyjne, które winne być najdogodniejsze.

3. Ludzi jako podmioty ruchu turystycznego i zdrojowiskowego.

Dalej wszyscy fachowcy tej dziedziny zagranicą polecają stosować reklamę zbiorową i tak też czynią państwa zagranicą jak np. Francja, Niemcy, Czechosłowacja itp.

Utworzenie przeto Referatu turystycznego w Ministerstwie Robót Publicznych w Warszawie jest wielkim krokiem naprzód do scentralizowania agend propagandowych na wzór zagraniczny.

Racjonalna organizacja „Propagandy Turystycznej“ wymaga w pierwszym rzędzie uwzględnienia chociażby tylko zasad zcentralizowania propagandy turystycznej i zdrojowiskowej w których jednak mogłyby poszczególnie miejscowości, zdrojowiska i związki turystyczne rozwijać propagandę z uwzględnieniem jednak swojej indywidualności. Tego wymagają nasze warunki. To zapobiegnie obecnej bezplanowości, trwonieniu na różnych konferencjach czasu i wyrzucaniu pieniędzy na darmo.

Wobec przeto takiego stanu rzeczy okazuje się konieczne, aby Ministerstwo Robót Publicznych (Referat Turystyki) opracowało dokładnie cały plan działalności. Niezbędne okazują się tu porządnie poruszone zasady zcentralizowania organizacji propagandy turystyki i zdrojowisk. Wedle tych zasad mogłyby narazie indywidualnie rozwijać sfery zainteresowane swoją propagandę.

Sam projektowałbym następujące sprecyzowanie agend: W Warszawie powinien powstać Związek Propagandy Polskich Związków Turystycznych i Zdrojowisk i być bezpośrednio zależnym od Ministerstwa Robót Publicznych. Cały natomiast kraj podzieliłbym na okręgi wedle województw i w każdym z nich utworzyłbym oddział przy polskich związkach turystycznych. Jak z tego widać, każde województwo powinno posiadać swój Polski Związek Turystyczny (na wzór Krakowa powinny powstać we Lwowie, w Katowicach, Poznaniu, Wilnie, Toruniu itd.).

W miejscowościach zaś turystycznych, w zdrojowiskach i zdrojowiskach (np. Zakopane, Wieliczka, Gniezno, Gdynia, Krynica, Inowrocław, Druskienniki) utworzyłbym oddziały Polskiego Związku Turystycznego (przy magistratach lub gminach) które byłyby podległe bezpośrednio oddziałom wojewódzkim. W ten sposób dałoby się możność uwzględnienia cech indywidualnych, koniecznych przy reklamowaniu poszczególnym miejscowościom.

Członkami Polskiego Związku Turystycznego przymusowo powinny być Samorządy, Izby handlowe i Przemysłowe, Rolnicze i Rzemieślnicze, Zdrojowiska, Hotele, Pensjonaty, Restauracje, Przedsiębiorstwa Przemysłu Turystycznego, Przedsiębiorstwa Autobusowe oraz

wszyscy obywatele ciągnący zyski z ruchu turystycznego i zdrojowiskowego.

Na razie niema wspólnej linii wytycznej i dlatego każda miejscowość i zdrojowisko robi propagandę na swoją rękę. Brak tejże powoduje wzajemną niezdrową konkurencję.

Abyśmy znowu nie stracili jednego roku, ale aby to powstało co chce Ministerstwo Robót Publicznych, konieczne jest, aby było dane z góry rozporządzenie jasne i ściśle z dokładnym, oznaczonym planem działalności i terminem wykonania.

Są to sprawy interesujące cały naród, przeto wszelkie inicjatywy winny być rozpatrzone przez władze centralne i nie pozostać memorjałem, lecz wydane w formie odpowiedniego rozporządzenia, o ile się do tego nadają.

Inaczej propaganda polska naszej turystyki i zdrojowisk nie przyjmie odpowiednich form, a turystyka i zdrojowiska i miejscowości kąpielowe będą wiodły żywot suchotniczy. Nie ludźmy się tem, że bardzo wiele przez nasze dziesięciolecie uczyniliśmy i że na czas jeszcze temu zaradzimy, ale starajmy się, aby poczynienia nasze potęgować z każdym dniem. Każdy bowiem dzień przynosi nowe straty, wobec rozwijającej się propagandy zagranicą szybkością wprost zawrotną.

Kto widział niezmiernie tłumy Amerykanów, Niemców, Anglików itd. zwiedzające letnią porą Paryż, kto słyszał wielojęzyczny rozgwar na Riwerze czy też na granicy hiszpańskiej w Biarritz, w Bayonne, ten nie może nie zdawać sobie sprawy z olbrzymiego znaczenia gospodarczego dla państwa z ruchu turystów i kuracjuszków. Turyści i kuracjusze, to jedno z najlepszych źródeł dochodu ludności a tem samem i państwa.

WIELICZKA.

Marjan Jedrol

absolwent Wyższej Szkoły dla handlu zagranicznego i dypl. absolw. Wyższego Studium Handlowego.

ST. LAUDYN-CHRZANOWSKA.

Liga Słowiańska Kobiet.

Ani nazwa ta, ani sama treść doniosłej idei zbliżenia, solidarności, współpracy i braterstwa Słowian nie powinna być obcą Polkom, zwłaszcza w promieniu Krakowa, Lwowa, a więc i Zakopanego, które liczy porównawczo do miast innych najwięcej inteligencji kobiecej świadomej, myślącej. Przypomnieć tu można, gdyż rzeczy przedwojenne dziwnie szybko zatarte zostały przeżyciami wielkimi czasów ostatnich, że Kraków był u nas ośrodkiem poważnego ruchu słowiańskiego, że na czele działalności tej stały powagi takie, uznane w całej Słowiańszczyźnie, jak prof. i filozof Marjan Zdziechowski i prof. i historyk Feliks Koneczny, obie te znakomite siły przeniesione zostały na Uniw. St. Batoiego w Wilnie. W Krakowie wychodziło przed wojną znakomicie prowadzone pismo „Świat Słowiański“, znane i czytane w całej Słowiańszczyźnie. Pisząca te sło-

wa w ostatnich latach przed wojną była współpracowniczką pisma tego w Moskwie, jako też liberalnych, w tymże duchu prowadzonych dwóch pism rosyjskich, zwłaszcza „Rusi“ wydawanej w Petersburgu, gdzie stale drukowane były „Listy Polki“, równie stale konfiskowane w Warszawie. Gdy wybuchły głośnie, tak hańbiejne rugi pruskie w Germanji, podjęłam myśl stworzenia, w odpowiedzi na te gwałty, Ligi Kobiet wszystkich Słowian, która to myśl w „Związku Kobiet Pol.“ w Moskwie została przyjęta z zapalem. Rozwinięta została energiczna akcja i napisana gorąco odezwa przesłana została do największych organizacji kobiecych Krakowa i Lwowa, gdyż w zaborze rosyjskim i niemieckim było to naturalnie niedopuszczalnym. Wkrótce z entuzjazmem i zrozumieniem chlubnym pokryta ona została całym szeregiem większych i mniejszych organizacji i stowarzyszeń kobiecych, oraz podpisanymi znakomitych działaczek, wśród których świeciło nazwisko wieszczki narodu Marii Konopnickiej, Marii Dulebianki i innych szeroko znanych. Z plonem doniosłym udałam się do Pragi, przyjęta tam z zapalem i gorącą wolą czynu. Nastąpiło jednak rozbitcie, rząd austriacki odmówił pozwolenia na założenie organizacji kobiecej o charakterze w ich mniemaniu politycznej, chociaż program opiewał cele jedynie kulturalne i oświatowe. Wkrótce potem dla pracy narodowej swobodnej, niekrępowanej, wyjechałam do Stan. Zjedn., gdzie też weszłam w kontakt z Czeszkami w Chicago, usiłując nawiązać zbliżenie Słowian. W Am. grunt jednak wychodźstwa polskiego był nieprzygotowany do tego zupełnie i myśli tej obcy. Doniosła sprawa słowiańska wobec wybuchów i przeżyć wojny leżała pogrzebana, Czeszki jednak czuwały i zaraz po wojnie zaczęły posuwać myśl raz podjętą energicznie, aż nareszcie dwa lata temu zorganizowały Ligę Wszechsłowiańską Kobiet z siedzibą w Pradze, które to miasto czyni wszelkie możliwe wysiłki i nie żałuje ofiar i kosztów, by koncentrować Słowian u siebie. Gdy rok temu przeszło wróciłam z Ameryki do Polski, nic o tem nie wiedziałam i będąc ostatniego lata w Poznaniu na Zjeździe Literatów, usiłowałam tam nawiązać do przeszłości i zorganizować Ligę Kobiet Słowiańskich w Poznaniu, którą to myśl przedstawiłam na łamach poczytnego „Kurjera Poznańskiego“. Okazało się jednak, że powstała u nas po wojnie bierność dziwna i brak porywu paraliżowały plany tej miary. Czeszki tymczasem nie próżnowały i właśnie ostatniej jesieni zorganizowały w Brnie na Morawach Wszechsłow. Wystawę Kobiecą. W tym celu objeżdżały Polskę i były w Zakopanem. Do działu literackiego wysłałam wszystko, co miałam z prac moich słowiańskich, jako też ostatnią pracę, znaną poniekąd tu u nas ze słów szan. dr. Mischke i dyskusji w Klubie. Rezultat tego udziału mego w Wystawie w Brnie przeszedł wszelkie moje oczekiwania. Czeszki okazały właściwą im w tych razach najlepszą wolę. Na podstawie prac moich przesłanych ofiarowały mi honorowe członkostwo w naj-

że on teraz nie wie, co dalej począć, a nadto mu się zdaje, żeśmy zeszli na błędną drogę i popadniemy w większe niebezpieczeństwo idąc dalej, a zostać tu na nocleg także nie sposób, bo wszędzie szczerą skała i nie ma nawet krzaczka, aby zrobić ogień.

Zmęczeni leżeniem i czołganiem po górach, zaczęliśmy śpiewać pobożne pieśni: „Gdyśmy w największej potrzebie“ oraz „Ufam Tobie miły Boże“ i t. p. Zaczęliśmy już porządnie marznąć, bo powietrze było ostre. Iść dalej było za ciemno i niebezpiecznie, bo jak nam opowiadał przewodnik, niejedną tu już zabłądził a nawet życie utracił. I gdyby nie gęsta mgła, to przecież przy świetle księżycy moglibyśmy się rozpatrzeć, ale szczęście nam nie służyło, więc postanowiliśmy na tem miejscu zanoćować.

Po chwili rzekł przewodnik: „Słuchajcie chłopcy! Odważę się i wyjdę jeszcze wyżej do góry — niepodobna, aby te chmurzyska były tak wysoko. Jeżeli zaświeci nam księżyc, nie zostaniemy tutaj“.

Prosiłszy go, aby zaniechał swego zamiaru, ale on rzekł: „Nie, ja wyjdę w górę na wy-

sokość kilku chłopca, nie narażając się na żadne niebezpieczeństwo. Jeżeli nie będzie światła księżycy, to nawrócę“. Ledwie jednak wyszedł na wysokość trzech chłopca, zawołał: „Chwała Bogu, chłopcy! Świeci mi księżyc i słyszę w zaroślach kozice. Chodźcie tu do mnie. Spuszczę linę i zapalony lont, to będziecie widzieli, którzy iść, lecz uważajcie, byście nie zrobili fałszywego kroku i nie upadli“.

Ucieszyliśmy się, że księżyc nam znów świeci i wydawało nam się bardzo dziwnem, że przez ciemne mgły czołgamy się do światła. Dostaliśmy się wszyscy szczęśliwie do góry, westchnęli do Boga, modląc się: „O Ty wszechmogący Boże! dopomóż nam jeszcze, byśmy znaleźli wygodny nocleg“. Za chwilę wypatrzył i wynalazł przewodnik krzaki. „Chwała Bogu! — rzekł — mam krzaki, będzie nam już lepiej“. A potem znów zawołał: „Chłopcy, słyszę, że coś biegnie i szeleści, — pewnie znajdziemy wnet wygodne miejsce na nocleg“. Po jakimś czasie pokazała się wolna rówienka i krzaki i chcielibyśmy na niej zostać, ale on rzekł: „Nie, ja przeszukam jeszcze okolice, czyby się nie dały znaleźć lepsze krzaki, lub jakie zaciszniesze miejsce, lub wielka skała,

gdzieby się przed wiatrem można schronić“. I rzeczywiście je znalazł. My narażali krzaków, znieśli je na kupę, lecz kosztowało nas dużo czasu, nim my zapomocą suchego mchu potrafili ogień rozniecić.

Gdy ogień był już dość wielki, rozłożyliśmy się obozem, zjedli po kawałku mięsa i wypili po kubku wina. Potem wypalił przewodnik ze swojej rusznicy i usłyszeliśmy mocne dudnienie i mruczenie. Na to on rzekł: „To są niedźwiedzie a dudnienie pochodzi od dzikich koni i kozic. Rano zobaczymy ich jeszcze więcej“. Potem dodał: „Jesteśmy na miejscu właściwym, ale dostaliśmy się na nie drogą niewłaściwą“.

Gdy mowę swą skończył, usłyszeliśmy jakby grzmot, jakby gwałtowną burzę. Pytamy co to, a on odpowiada, że to dopiero echo od strzału. Trwało ono czas dłuższy: raz zdawało się nam bardzo bliskiem, to znów oddalało się, a gdy całkiem umilkło, dał on jeszcze jeden strzał i powtórzyło się to samo. Potem pokładliśmy się koło ognia i spaliśmy chwilę.

(D. c. n.)

większej swej organizacji „Jednota Słowian. Żon”, zaś książkę moją „Wyzwólmy siebie i świat” już widzę w doskonałym przekładzie w ich piśmie, zaś w kwietniu wyjdzie w książce.

Przytaczam celowo to wszystko, aby było nam dokumentem budowania życia i przyszłości, to też Cześć budują świadomie, solidarnie, żelazną wolą swe narodowe zręby. Obecnie w dniach 3, 4 i 5 lutego ma się odbyć w Pradze wielki „Zjazd Wszechsłowiański Kobiet”, na który zaproszone są Polki. Musimy być na takich zjazdach, na wszystkich zgromadzeniach wspólnych Słowian, musimy sobie zdawać sprawę z doniosłości akcji i konieczności zbliżenia słowiańskiego. Byliśmy ongi podzieleni, rozdarci i stała się słowiańszczyzna objektem tortur i łamania żywych dusz. Dziś wstała wolna, świadoma potęgi swej, jednocząca rodzinę swą słowiańską, jako to dziś czynić zaczynają inne rasy świata. Wielka idea Słowiańszczyzny bratniej zaświeciła najprzód w genialnych głowach Polski, jak to ongi już realizować chciał król Bolesław Chrobry-Piast, potem król Władysław Warneńczyk-Jagiellończyk, który młodą głowę swą rzucił w obronie Słowian na krawem poboju Wary. A geniusz Mickiewicz jakże wymownie wzywał do braterstwa Słowian, wynosząc sprawę tę na forum świata w wykładach swych w Sorbonie Paryskiej. I oto stoi dziś przed nami nasze wolne „Dziś” i jego doniosłe, twórcze wezwania. Wolne narody winny same budować swą politykę, narzucać wytyczne rządzący do wyboru, iść za głosem swych wewnętrznych przeznaczeń i swego jasnowidztwa dziejowego. Politycy się mylą, narody się nie mylą. Stoimy pomiędzy anarchią i komuną dziką Wschodu i głodną wieczną pasczą Krzyżactwa. Przedmurze polskie winno rozszerzyć się i stać się murem i twierdzą całej Słowiańszczyzny, idącej do życia, potęgi, ufnej w młody swój geniusz, zapatrzonyj wspaniale w biały swój sztandar Ducha, braterstwa, pokoju i drogi — ad astra. Kobiety-Polki jednak staną wobec Sióstr swych Słowianek na wielkim Wszechsłowiańskim Zjeździe w Pradze z rękami pustymi. Niestety — nie mamy nic, nawet zaczątką żadnego rosnącej wszędzie „Ligi Słowiańskiej Kobiet”. Czy nie można jeszcze temu zaradzić? Dobra wola, zapał budujący wszystko i wnoszą. Mieszkańców wyżyn, naszej tatrzańskiej, cudnej stolicy, która szczytami swemi uderza wysoko w błękity, tęskni do piękna i dali — obowiązuje też piękno, wspaniałość, moc i poryw do czynu. Bądźmy sobą — w naszej najistotniejszej, z wieków i dziejów, z wielkości geniusza narodu idącej prawdzie — sobą zawsze i wszędzie, tą bujną, bohaterską, Duchem przewodnią — Polską.

Program Imprez Sportowych w Zakopanem 1930 r.

Styczeń:

- 18: Dzień otwarcia Zawodów HIPPICZNYCH, Skjöringów i Ski-Skjöringów pod protektorem Pana Prezydenta.
- 19: Zawody HIPPICZNE, Skjöringi i Ski-Skj.
- 20: Zawody Bobsleyghowe.
- 21, 22: Zawody HIPPICZNE, Skjöringi i Ski-Skj.
- 23: Bieg Narciarski 30—40 klm.
- 24, 25: HIPPICZNE Zawody, Sköringi i Ski-Skj.
- 25, 26: Narciarskie Mistrzostwo Okr. Podhal.
- 27, 29: HIPPICZNE Zawody, Skjöringi i Ski-Skj.
- 30: Raid Konny.

Luty:

- 1: Zawody Narciarskie dla Młodzików.
- 1, 2, 4, 5: Zawody HIPPICZNE, Skjöringi i Ski-Skjöringi.
- 6—9: Zjazd Gwiazdzisty Samochodowy.
- 8: Raid Samochodowy Kraków—Zakopane.
- 9: Gymkhana Samochodowa na Stadjonie.
- 10, 11, 12: Międzynarodowy Turniej Hockeja.
- 11—16: Międzynarod. Narciarskie Mistrzostwo Polski.
- 14, 15: Pokazy jazdy figurowej na łyżwach.
- 21: Zawody Motocyklowe na Stadjonie.
- 22, 23: Międzyklubowe Zawody Narciarskie.
- 26, 27: Zawody Strzeleckie o Mistrzostwo Tatr.

Marzec:

- 1, 2: Bieg Tatrzański.
- 8, 9: Dowolne Zawody.

Przegląd prasy.

Zwierzchność gminna podając w numerze 35-ym „Zakopanego” z dnia 23 listopada r. z. do wiadomości publicznej uchwałę Rady Gminnej z 21-go tegoż miesiąca, domagającą się oddania agend uzdrowskich gminie, zaprzeczyła odrazu takim słusznym ogłoszeniem — bezpodstawnym pogłoskom o jakiejś rzekomej konspiracji w tej sprawie, zbyt ważnej, aby nie wypowiedziała się o niej opinia Zakopian i miłośników naszej krainy z całej Polski.

W warszawskiej „Gazecie Handlowej”, w której Związek Uzdrowisk Polskich redaguje doskonale osobny dział pt. „Gospodarstwo Uzdrowskie” ukazało się w ostatnim czasie kilka artykułów, z których wybieramy dwa dla wyjaśnienia sprawy.

Oto najpierw bardzo interesujący wywiad z naczelnikiem gminy, p. Leopoldem Winnickim, pt. „Plany nowej organizacji Zakopanego”:

Na prośbę „Gospodarstwa Uzdrowskiego” pragnę poinformować szerszy ogół społeczeństwa o obecnych planach nowej organizacji życia uzdrowskiego Zakopanego. Zaczę od sprawy zjednoczenia władz w naszym uzdrowsku, która już od wielu lat zaognia stosunki zakopiańskie i utrudnia należyty rozwój Zakopanego. Oświadczamy się za całkowitem zjednoczeniem Zarządu Uzdrowskiego i Zwierzchności Gminnej z tem oczywiście, by fundusze klimatyczne stanowiły całkowitą w sobie i dla siebie zamkniętą całość. Zwierzchność Gminna musi przy tem powołać do życia specjalny Wydział Klimatyczny, uzupełniony personalnie w odpowiedni sposób przez p. wojewodę krakowskiego. Sądzę, że zjednoczenie to będziemy mogli przeprowadzić od nowego roku budżetowego, t. j. od 1 kwietnia 1930 r.

W związku ze zjednoczeniem władz zakopiańskich pozostaje sprawa troski o stan sanitarny i rozwój tych gmin, które obecnie wchodzi w skład t. zw. Okręgu Ochrony Sanitarnej Zakopanego. Sądzymy, że sprawę tę będzie można rozwiązać w ten sposób, iż dla wszystkich gmin Podhala, będących już dzisiaj poważnymi letniskami, czy też zimowiskami, utworzonym zostanie przy starostwie nowotarskim specjalny wydział letniskowy, złożony z lekarza, inżyniera-urbanisty i odpowiednich sił pomocniczych. Wydział ów wykonywałby nadzór nad gminami letniskowymi w kierunku sanitarnym, budowlano-regulacyjnym, drogowym, policyjnym w ścisłym tego słowa znaczeniu i t. p.

Zamierzamy natomiast wcielić do Zakopanego Jaszczurówkę, która już całkowicie do tego dojrzała. Do Jaszczurówki musimy tak czy owak doprowadzić wodociąg, elektrownia nasza pracuje już na granicy Jaszczurówki, droga, jaka przechodzi przez Jaszczurówkę, jest drogą państwową, a więc utrzymywana musi być tak samo jak i drogi w Zakopanem. Po wcieleniu Jaszczurówki do Zakopanego będziemy mogli przystąpić do racjonalnego podziału Zakopanego na 3 zamknięte, naogół, dla siebie części.

Centrum Zakopanego będzie uzdrowskiem o wyższym poziomie urządzeń i cen. Jaszczurówka stanie się miejscem kąpielowym, przyczem ceny pobytu w niej będą niższe niż w centrum, a wreszcie Olcza, do której budujemy drogę, będzie taniem osiedlem letniskowym, wyposażonym w mieszkania willowe, bez przymusu pensjonatowego; mieć też ona będzie mieszkania z kuchniami.

Dobra droga umożliwi należytą komunikację autobusową.

Na stoku Olczy urządzimy plażę na kąpiele słoneczne.

Pomówię teraz trochę o naszych pracach sanitarnych: a więc co do kanalizacji, to Rada Miejska powzięła zatwierdzoną już uchwałę, iż Krupówki zostaną skanalizowane na koszt zainteresowanych właścicieli przyległych parceli. Uchwałę tę wprowadzimy w życie tej jeszcze jesieni i zimy kosztem około zł 100.000. Jako objaw charakterystyczny podaje, że właściciele parcel na sąsiednich ulicach pragną dobrowolnie i na własny koszt również przyłączyć się do sieci kanalizacyjnej.

W myśl art. 174 nowej ustawy budowlanej postawię na Radzie miejskiej wniosek o przekładanie w wysokości 50% kosztów urządzenia i utrzymywania ulic i placów na właścicieli przyległych do tych ulic działek.

Co do wodociągów, to dzięki zyskanym obecnie pożyczkom rozbudujemy wodociąg, przy pomocy źródeł w Jaworzynce, w ten sposób, by był on w stanie zaspokajać potrzeby Zakopanego nawet w chwili osiągnięcia przez nie 100.000 mieszkańców.

O pracach nad usprawnieniem elektrowni nie będę mówił, bo sprawę tę omówiła już dość obszernie prasa.

Na zakończenie dodam, że miarą zrozumienia przez stałych mieszkańców Zakopanego jego potrzeb rozwojowych, wymagających dużych wkładów i nakładów, jest fakt zgody Rady Miejskiej na wprowadzenie 6-ciu nowych podatków gminnych.

Dyrektor Związku Uzdrowisk Polskich, p. Jan Stanisław Szczerbiński, umieścił w tej samej sprawie w „Gospodarstwie Uzdrowskim” uwagi swoje pt. „Groźne chmury nad Zakopanem”, — „Dążenia do zniszczenia Komisji Klimatycznej”, — „Należy przeciw temu stanowczo wystąpić”:

Niepokojące wieści nadchodzą z pod Tatr: oto ujawnia się ponoć w krakowskim Urzędzie Wojewódzkim tendencja do usunięcia Komisji Klimatycznej w Zakopanem i do powierzenia całości spraw uzdrowskich tamtejszej Gminie.

Wydaje nam się, iż nowy ten eksperyment zaważy na losach Zakopanego w ten sposób, iż je całkowicie zniszczy, wszystkie bowiem eksperymenty, dokonywane z Zarządzeniem Zakopanego od r. 1926, wprowadzały w życie Zakopanego coraz to większy chaos i niedole.

Przeciwko pomysłowi należy się wypowiedzieć tak z punktu widzenia ustawowego jak i z punktu widzenia zasad polityki uzdrowskiej.

O ile chodzi o oświetlenie sprawy z punktu widzenia ustawowego, to stwierdzić należy, że Zakopane otrzymało na zasadzie ustawy o uzdrowskich charakter użyteczności publicznej, przyczem jego granice ochrony sanitarnej, określone rozporządzeniem Rady Ministrów z 1924 r., obejmują części 7-miu gmin sąsiednich, t. j. gmin Witów, Kościelisko, Nowe Bystre, Zakopane, Murzasichle, Bukowina i Brzegi. Granice uzdrowskie obejmują prócz części gminy Zakopane także części obszaru gmin: Kościeliska i Murzasichle (Jaszczurówka).

Organem administrującym całością okręgu sanitarnego i uzdrowskiego jest Komisja Uzdrowska, czyli t. zw. Klimatyka Zakopiańska.

Ustawa o uzdrowskich przewiduje wprawdzie możliwość poruczania zadań Komisji Uzdrowskiej gminom, ale tylko w takich uzdrowskich, których granice pokrywają się całkowicie z granicami danej gminy, administracja bowiem gminna nie może wkraczać na obszar do jej terytorium nie należący. Zresztą ustawa postanawia, iż na wypadek oddania zadań Komisji Uzdrowskiej pewnej gminie, należy w gminie owej ustanowić osobny wydział, składający się z członków mianowanych częściowo przez wojewodę, czyli należy powołać do życia Komisję Klimatyczną, w inny nieco sposób, aniżeli przewiduje to ustawa odnośnie do tych uzdrowskich, które Komisję Uzdrowską mają otrzymać i utrzymać.

Okólnik Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z 28 kwietnia 1929 r. nr. Zu 1692 uzależnia przekazanie uprawnień Komisji Uzdrowskiej wydziałowi administracji gminnej od zgody Ministerstwa. Zgoda Ministerstwa może nastąpić również w myśl wspomnianego okólnika tylko wówczas, jeśli stan finansowy danej gminy daje pełną rękojmię, że dochody Komisji Uzdrowskiej będą zużyte wyłącznie na cele uzdrowskie.

Niestety, specjalnie co do Zakopanego istnieją bardzo poważne wątpliwości co do tej właśnie sprawy, wiadomo bowiem, że stosunki finansowe gminy zakopiańskiej są bardzo ciężkie. Istnieje więc obawa, by przypadkiem dochody uzdrowskie Zakopanego nie posłużyły na pokrywanie takich potrzeb administracji gminnej, które nie leżą w zakresie potrzeb uzdrowskich.

Względy polityki uzdrowskiej przemawiają również stanowczo przeciwko zniesieniu Komisji Uzdrowskiej w Zakopanem i powierzeniu jej uprawnień i czynności tamtejszej gminie. Wielką troską polityki uzdrowskiej jest sprawa należytego poziomu i stanu sanitarnego okolic uzdrowskich. Na nic nie przydadzą się najidealniejsze warunki sanitarne w samem uzdrowsku, jeżeli w okolicy uzdrowska, która uzdrowskom dostarcza mleka, chleba i owoców, będą się szerzyły nagminne choroby, jak czerwonka, tyfus i t. p.

Dążymy dzisiaj również i do tego, by kuracjusza i letnika nie zamykać na czas jego kuracji i pobytu letniskowego w ciasnym granicach uzdrowska i letniska, lecz żeby go skierować na dalsze i bliższe wycieczki o charakterze turystycznym.

Jakże można będzie propagować owe wycieczki w doskonałym pod względem sanitarnym uzdrowsku, jeśli okolica będzie rola się od zarazków i nie zdoła zapewnić turyście ani porządnego miejsca wypoczynku, ani dobrej gospody czy restauracji.

Tendencja rozwojowa Zakopanego idzie w tym kierunku, by stać się ośrodkiem szerokiego pasa uzdrowiskowego gmin podtatrzańskich jednolicie pod względem uzdrowiskowym administrowanego.

Zakopane jest przytem własnością właścicieli całego społeczeństwa, które nie może uzależniać losu stolicy tatrzańskiej od nastroju, wyobrażeń i poglądów samych tylko radnych Zakopanego i jego Zwierzchności gminnej.

Z tych tedy wszystkich powodów musimy stanowczo opowiedzieć się przeciw zamierzonemu eksperymentowi w ustroju administracyjnym Zakopanego w tym kierunku idącym, by zlikwidować Komisję Uzdrowiskową a powierzyć jej uprawnienia i funkcje władzom samorządowym tamtejszej gminy. Przeciwnie, domagamy się utrzymania Komisji Uzdrowiskowej w Zakopanem, a nawet wzmocnienia jej podstaw organizacyjnych i prawnych.

Jan Stanisław Szczerbiński.

Wincenty Hlouszek.

TEŚKNOTA.

Gdy nad Krakowem srebrny księżyc
wysrebrza szczyt Marjackiej wieży,
teśknota moja, jak wędrowiec,
ku białopiennym Tatrom bieży —
ku białopiennym Tatrom bieży —
w głąb świetlistego biegnie dworu —
i tylko nocą szczęście mierzy,
gdy nad Krakowem srebrny księżyc
wysrebrza szczyt Marjackiej wieży.

KASKADA.

W kamiennej rynnicy zlebu
bełtliwa dudni woda,
po głazach, jak po schodach,
na głazy skacze z nieba.
Na skoczni z skał do skoku
prostuje się, jak narciarz —
i od lawiny warciej
mknie — w dalszy dolin spokój.

Gabinet Kosmetyki Lekarskiej

Dr. Marji Lewinsonowej, Zakopane

Krupówki — Hotel „PORAJ“, tel. 373.

Choroby skóry i włosów. — Leczenie defektów cery. —
Specjalne masaże twarzy i ciała. — Leczenie i pielęgnacja
włosów. — Elektroterapia — D'Arsonwalizacja — Sollux
Beaute — Maski balsamiczne — Upiększenie dzienne i wie-
czorowe. — Godz. przyjęć dla pań i panów od 10 do 2
i od 4 do 8.

Lody... lody...

— „Lody... lody... malinowe... cytrynowe...
lody... lody...“

Takie i tym podobne, mniej lub więcej
nęcające wołania i przyspiewywanie — słyszeć
będziemy w Zakopanem za kilka miesięcy, gdy
słonko wyżej na nieboskłon wychynie i zacznie
nas prażyć swym żarem, wypacając z nas
wszystkie złośliwości...

Myśl o tych dniach gorących, o tych nawo-
ływaniach ulicznych sprzedawców „lodów“...
o tych podawanych w naszych kawiarniach i
dancingach — mazagranach, oranżadach, coc-
teailach i t. d. zatruwa już dziś nasz spokój...

Bo co to będzie?...

Jak dotąd, mrozów silnych nie było i... po-
dobno, jak głoszą nasi meteoro- i astrologowie,
wcale ich nie będzie... Może i mają słusność
— może i nie!...

Nie pora jednak będzie wtedy nad tem la-
bidzić i łamać sobie głowę, gdy przed nami
stanie trudny do rozwiązania dylemat, czy pro-
blemat „lodowy“ — ale już teraz trzeba sobie
powiedzieć, że musimy być na wszystko przy-
gotowani.

A zresztą nawet gdyby mróz przyszedł i
niektórym przezorniejszym udało się nieco lo-
du zmagazynować — to i tak jeszcze cała ta
sprawa nie zostałaby ostatecznie i właściwie
rozwiązaną — gdyż lód w ten sposób magazy-
nowany, jest zawsze lodem zanieczyszczonym
i do bezpośredniej konsumpcji niezdatnym...

Należy więc już teraz zastanowić się — a
raczej nawet nie zastanowić, bo właściwie nie

ma nad czem tak znów deliberować — bo to
jest zupełnie zrozumiałe, ale postanowić:
szczegółowy i najdokładniejszy remont naszej
gminnej fabryki sztucznego lodu i przystoso-
wanie jej do potrzeb i wymogów Zakopanego...

Wydajność jej powinna być tak obliczona,
aby nikt i nigdy w przyszłości nie mógł się tłu-
maczyć niemożnością otrzymania sztucznego
lodu w dostatecznej ilości...

Wtedy nasze władze sanitarne z zupełnym
spokojem i stanowczością będą mogły doma-
gać się od wszystkich, aby do konsumpcji uży-
wano jedynie sztucznego i czystego, który jed-
ynie daje gwarancję — zdrowia — lodu...

* * *

Do lata wprawdzie jeszcze dość daleko —
ale znów nie tak daleko, aby sprawę tą odkła-
dać *ad calendas graecas*... kw.

Zakopane mordownią ptaków.

Zaiste nie ilość używanego mydła, papieru
czy żelaza, ani liczba automobilów, aeroplanów
czy aparatów radiowych, lecz raczej miłościwy
stosunek do zwierząt, jest sprawdzianem kul-
tury narodu! Że pod tym względem Polska nie
przoduje, że w hierachji przyjaciół zwierząt
niskie zajmują miejsce, wiedzą o tem wszyscy,
jakżeż nieliczni, miłośnicy zwierząt, którzy
dzień w dzień, tak w mieście, jak na wsi, stykać
się muszą z niezliczonymi aktami okrucieństwa,
popelnianymi na zwierzętach najrozmaitszych
gatunków.

Nie lepiej niż gdzieindziej w Polsce, dzieje
się w Zakopanem. Przez rozwścieczonych fur-
manów, wśród wrzasków i przekleństw kato-
wane konie, gdy ustają wreszcie przed każdym
wzniesieniem drogi, ciągnąc często dzień cały
z odległego lasu, nadmierną liczbę, nadmiernie
ciężkich, długich na kilkanaście metrów pni
świerkowych: jest to w pewnych porach roku
widowisko niemal codzienne na drogach i uli-
cach Zakopanego! Nie wdaje się w tę sprawę
potulny przechodzień, obojętnie dając się jej
pozwała policjant. Lecz jeszcze jaskrawsze bar-
barzyństwo niepokoi (wbrew ustawie zapewne)
niektóre dzielnice Zakopanego. Oto przy dol-
nych Krupówkach, w lokalu pewnego rzeźnika
odbywa się kilka razy na miesiąc bicie świń.
O ile wiemy, egzekucje te odbywać się winny
w miejscu jedynie na to przeznaczonym: w rze-
źni miejskiej. Dlaczego wykonywane są w
śródmieściu przy najruchliwszej i najludniejszej
ulicy, ku udreczeniu i zgrozie przechodniów, a
zwłaszcza wszystkich okolicznych mieszkań-
ców. Rozpaczliwe głosy, dobywające się z
rzeźniczej katowni, rozlegają się szeroko i
wstrząsają do głębi poniewolnymi słuchaczami!
A nikt nie protestuje! Lecz co o takiej atrakcji
powiedzą cudzoziemcy, z których tak dumne
jest Zakopane?

Jednakże o tem mimochodem tylko, bo
głównym powodem niniejszego wystąpienia
jest niedola ptaków w Zakopanem, które obec-
nie bez przesady stało się dla nich mordownią!
Niemał na każdym kroku czyha na nie wróg
jakiś, najczęściej zły chłopak, zbrojny w procę,
łuk lub przynajmniej kamień. Organizują się ca-
łe wyprawy myśliwskie na wróble lub kawki.
Wystraszone ptaki nigdzie nie znajdują schro-
nienia przed prześladowaniem. Okolica Mu-
zeum i Dworca Tatrzańskiego ulubionem jest
miejscem działania dzikich gromad. Tutaj przez
całe lato od wczesnego rana, zwłaszcza w nie-
dziele, furkać zaczynały kamienne pociski, któ-
rym często wtórowały strzały z flobertu, sze-
rzące nieopisaną popłoch wśród ptactwa. W
tejsamej okolicy jakiś zawzięty strzelec przez
długie tygodnie, godzinami całymi, niepokoił
od siódmej zrana całe sąsiedztwo strzelaniem
z flobertu! Nie dziwi nas to, choć boli, gdy wi-
dzimy procę w ręku ulicznika, lecz gdy widzi-
my syna inteligentów używającego procy i to
często, niestety, za pozwoleniem, pod patrona-
tem a nawet kierownictwem rodziców, wyro-
zumieć tego antypedagogicznego zjawiska nie
możemy! Rodzice ci z pewnością nie wiedzą,
co czynią, pozostawiając w rękę swego dziecka
narzędzie dzikości i okrucieństwa. Co stąd wy-
nika? Niszczycielskie popędy biorą górę w
duszy i szukają sobie silniejszych jeszcze sposo-
bów wyżycia się. Słyszeliśmy też w tej samej

dzielnicy cyniczne przechwałki, że niemal każ-
dy chłopak zastawia sidła na ptaki i może ich
mieć, ile zechce — widzieliśmy wyrostków
uzbrojonych w ogromną siatkę na drażku, do
łapania ptaków, widzieliśmy łowy nocne, z za-
stosowaniem oślepiającego światła! Nigdy zaś
nie widzieliśmy śladu przychylności dla ptaków,
zawsze widzimy tylko najokrutniejszą złośli-
wość, siłąca się na zadanie im jak największej
krzywdy! Jakżeż smutnym świadectwem jest
ten brak serca, ta niewiarygodna brutalność, co
znajduje satysfakcję w prześladowaniu, dręcze-
niu i zabijaniu! Cóż na to rodzice, wychowaw-
cy, nauczyciele? Kto toleruje procę i flobert,
toleruje okrucieństwo i krwiożerczość, darzy o-
piek podłoże, z którego kiedyś i zbrodnia łatwo
może wyrosnąć! Lecz wszyscy ludzie dobrej
woli tępić powinni zdziczenie i jego narzędzia!

Obroną prześladowanych i niszczonej
stworzeń zająć się winna także policja, bo do
jej zadań należy przecież ochrona dobra pu-
blicznego, a są niem niewątpliwie wszystkie
wolne ptaki, ożywiające nam, tak smutne bez
nich przestworze powietrze! Tymczasem pta-
kom naszym źle się dzieje, bo nie broni ich ani
sumienie, ani rozum, ani ustawa, pozostają nie-
jako poza prawem, zdane na samowolę lada
głupca lub łotra!

Tylko brak sumienia i zupełne bezprawie
może być warunkiem istnienia faktu następu-
jącego:

W nieużywanych kominach pewnego sana-
torjum w pobliżu Zakopanego, zagnieździły się
kawki, ród ptasi, dziwnie trzymający się osad
ludzkich. Ponieważ rozmowy tych ptaków
drażniły rzekomo kuracjuszy owego sana-
torjum, wydano wyrok zagłady na wszystkie
kawki, mieszkające w sanatorium lub ukazujące
się w jego obrębie. Aby ten, najdosadniejszego
napiętnowania godny wyrok, w całej rozciągło-
ści jego wypełnić, ustanowiono specjalnego mor-
dercę, człowieka inteligentnego (?!), z pensją
podobno miesięczną, którego jedynym zadaniem
jest nieustająca rzeź ptaków! Wziął on się do
sprawy z tak sadystycznym zamiłowaniem, że
dotychczas wystrzelał już setki kawek i całą
okolicę z nich ogołocił.

Jakim prawem? Czy wolno komukolwiek
tępić całe gatunki stworzeń gdziekolwiek w kra-
ju, czy wolno szerzyć wśród nich rzeź, by swe-
mu zwyrodnieniu dogodzić? Czy niczyje serce
i sumienie, a choćby tylko rozum, nie oburzy
się na tak bezecne barbarzyństwo?

Pomijając idealne względy, niewielom jeszcze
trafiające do przekonania, to czyliż najpraktycz-
niejszy utilitaryzm może uznać masowy mord
ptaków polnych za sprawę obojętną?

Ileż już razy gorzkie wykazało doświadcze-
nie, co się dzieje z plonami w polu, gdy zabrak-
nie ich obrońców skrzydlatych, tępicielei szkodli-
wego robactwa! Zawsze to na złe wychodzi
człowiekowi, gdy niszczycielską ręką targnie
się na równowagę przyrody!

Jeśli krwiożerczym okrutnikiem i zajadłym
niszczycielem życia może być człowiek wy-
kształcony, coż się dziwić owym robotnikom ko-
lejowym w Nowym Targu, którzy zeszedł zimy
łapali garnące się ku domom, zgłodniałe wrony,
a zadrutowawszy im dzioby, puszczali na wol-
ność (Gazeta Podhalańska).

Kamień, proca, flobert, sidła i te powyżej
wspomniane obmierzłości, to stopnie tej samej
skali ludzkiego okrucieństwa. Kto na początko-
we stopnie pozwala, kładzie podwalinę pod
wszystkie dalsze!

Nie pozwalajcie krzywdzić i tępić ptaków
naszych, przynoszone na sprzedaż puszczajcie
na wolność, tępicie procę wszędzie, gdzie tylko
się ukaże, nie dozwalajcie, by ptak, najcudniej-
szy twór Boży, radość oczu naszych, służył
tylko za żywy cel dla bezmyślnych i okrutnych
barbarzyńców!

Pomnijcie na bohaterską walkę ptaków ze
srogą zimą tatrzańską, pomnijcie, ile ich zginie
z głodu i zimna! W Zakopanem nie żywi ich
się publicznie, a z ludzi prywatnych mało kto o
nich pamięta. Łatwiej ptakowi u nas o morder-
czy ołów, niż o ziarno lub okruszynę chleba!
Czyliż tak być musi? (—)

Czy prenumerujesz już organ Z. P. Z.
„ZAKOPANE“?

TETRA

**Dr. PAWEŁ WINTERNITZ
BIELSKO (Śląsk)**

**Wyrób tkanin higienicznych
światowej sławy firma francuska
odznaczona Dyplomami honorowymi
poleca:**

**„TETRA“ higieniczną bielizną dla
niemowląt i dorosłych.**

„TETRA“ opaski mies. „Erka“ i „Clairó“.

**„TETRA“ wytworna bielizna dla
SPORTOWCÓW.**

**„TETRA“ bielizna szpitalna i operacyjna.
Wyłączny skład w ZAKOPANEM
firma STANISŁAW BIRTUS.**

Sport w Zakopanem.

Krajowy turniej hokejowy. W dniach 10, 11 i 12 stycznia rozegrany został w Zakopanem, na torze łyżwiarskim mniejszego stadionu K. I. S. Z. P. Z. krajowy turniej hokejowy, w którym brały udział trzy drużyny krakowskie, a to: Cracovia, Makkabi i Wisła i Krynickie Towarzystwo Hokejowe. Turniej organizował Komitet Imprez Sportowych z Polskim Związkiem Hokeja na lodzie. Warunki na torze w pierwszych dwóch dniach były bardzo dobre, w trzecim (niedziela) lód był nieco, po wiatrze halnym, gorszy, jednak zupełnie do rozgrywki możliwy. W pierwszym dniu, t. j. w piątek, walczyły z sobą Makkabi — Wisła i Cracovia — K. T. H. Pierwszy mecz sędziował, niestety bardzo słabo, p. Greschler. W pierwszej tercji meczu Makkabi—Wisła, ta druga górowała, w dalszych jednak osłabła i wypadła z formy, w rezultacie czego, a przedewszystkiem z winy bramkarza (Fryca) przegrała Wisła w stosunku 3:1 na rzecz Makkabi. Bramkę w pierwszej tercji, dla Wisły, strzelił najlepszy zawodnik Wisły, Makowski, w drugiej tercji, dla Makkabi, „Jurek“, w trzeciej dla tejże „Behan“ i Brenner. Drugi mecz między Cracovią i K. T. H. sędziował bardzo dobrze i bezstronnie p. „Browicz“. Mecz ten był znacznie więcej interesujący, ze względu na bardzo wysoką formę Cracovii i ofiarną grę Krynickiego Tow. Hokejowego, które przedstawia bardzo dobry materiał na niedaleką przyszłość. Mecz ten zakończył się zwycięstwem Cracovii w stosunku 3:0. Bramki strzelili: dwie Czarnik, jedną Latacz. Publiczności w pierwszym dniu było stosunkowo niedużo. Stan rozgrywek po pierwszym dniu: Cracovia, punktów 2 i stosunek bramek 3:0, Makkabi punktów 2 i stosunek bramek 3:1, Wisła punktów 0 i stosunek bramek 1:3, K. T. H. punktów 0 i stosunek bramek 0:3.

W drugim dniu rozpoczął rozgrywki mecz K. T. H. przeciw Wisła. Sędziował p. Osiek. Krynica gra lepiej, jak w poprzednim dniu, Wisła jeszcze gorzej, a bramkarz jej Cebulak, wykazuje zupełny zanik formy. Wszystkie bramki, jakie Wisła straciła, były bardzo łatwe do obrony, to też przegrana swoją tego dnia ma Wisła tylko jemu do zawdzięczenia. Szczególnie pierwsza tercja była dla Wisły katastrofalną, gdyż kończy się stosunkiem bramek na rzecz K. T. H. 2:0, w drugiej tercji stosunek ten wynosi 1:1, w trzeciej 0:0. Ostateczny wynik 3:1 dla K. T. H. Bramki dla K. T. H. strzelili po jednej: Baldinger (bardzo wiele obiecujący zawodnik), Prorok i Mally, dla „Wisły“ jak zawsze najlepszy w jej zespole Makowski. Drugi mecz między Cracovią a Makkabi, zakończono wynikiem zwycięskim dla pierwszej, w stosunku 3:2. Mecz ten, w którym obie drużyny wykazały znacznie wyższy poziom gry, przy pewnej chaotyczności gry drużyny Makkabi, sędziował dyskretnie p. Browicz. W pierwszej tercji obie drużyny grają mniej więcej równo, kończąc wynikiem remisowym 0:0, w drugiej tercji, niemal bezpośrednio po jej rozpoczęciu, bo w pierwszej minucie znakomity Czarnik uzyskuje z przeboju pierwszą bramkę dla Cracovii, zaraz w następnej Rosner wyrównuje bramką dla Makkabi, po trzech minutach dalszej walki atakuje silnie Makkabi i zdobywa drugiego gola przez Brennera. W trzeciej tercji przychodzi znów do głosu ambitnie grająca Cracovia i zdobywa w 31 min. ogólnej gry, przez Czarnika wyrównującego gola, a w 38 min. przez tegoż zwyciężką bramkę. Publiczności w drugim turnieju nieco więcej. Stan rozgrywek po dwu dniach następujący: Cracovia gier 2, punktów 4, stosunek bramek 6:2, Makkabi gier 2, punktów 2, stosunek bramek 5:4, Kryn. Tow. Hokejowe gier 2, punktów 2, stosunek bramek 3:4, Wisła gier 2, punktów 0, stosunek bramek 2:6.

W trzecim dniu rozgrywek, przy znacznie większym zainteresowaniu publiczności, rozpoczęto meczem Cracovia przeciw Wisła, która wzmocniona została przybyłym z Krakowa na ten dzień olimpijskim graczem inż. Szroubkiem, który przebywając obecnie w Polsce (należy on do najlepszych graczy czeskosłowackich) występuje w barwach „Wisły“. Znakomity ten taktyk i gracz potrafił ożywić całą drużynę takim du-

chem, że grała znacznie lepiej jak w dniach poprzednich i uzyskała nad Cracovią, która grała bardzo ofiarnie i kombinacyjnie, wykazując pierwszorzędną walory, zwycięstwo w stosunku 2:1, zyskując tem samem pierwsze honorowe dwa punkty w ogólnej klasyfikacji. Mecz Cracovii z Wisłą dnia tego, był właściwie jedynym meczem, stojącym w tegorocznych rozgrywkach na poziomie, jakiego od polskiego hokeju wymaga się. Sędziował p. Kulej. W pierwszej tercji w piątej min. gry, zdobywa dla Cracovii bramkę Rosiewicz. Druga tercja przynosi wynik remisowy i prawdopodobieństwo wygranej dla Cracovii, dopiero w trzeciej tercji Cracovia załamuje się nieco i przychodzi do głosu coraz częściej czerni, z których Szroubek dokazuje cudów. Jest on zawsze tam, gdzie Wisła zagraża niebezpieczeństwem. Jeżeli idzie atak Cracovii, widzi się go w obronie, nieraz tuż przed bramką, jeżeli atakuje „Wisła“, Szroubek już jest w pierwszym szeregu. Za jego przykładem idzie reszta drużyny, która przystosowuje się do jego osoby. W rezultacie też, mimo dzielnej obrony całej drużyny Cracovii i jej bramkarza, padają na rzecz Wisły dwie bramki, jedna z pięknego strzału Szroubka, druga z Makowskiego. Następnym mecz Makkabi przeciw K. T. H. przyniósł wynik remisowy. Obie drużyny grały wcale dobrze. Sędziował p. Browicz. Mimo pewnej przewagi Krynicy, która stale przychodziła do ataku, obrona bramki, spoczywająca w rękach „Józka“, wydała pomyślnie dla Makkabi owoce, gdyż przez wynik remisowy zapewniła jej uplasowanie się w ogólnej klasyfikacji na drugim miejscu. Ogólny wynik zakopiańskiego drużynowego turnieju przedstawia się następująco: Cracovia gier 3, punktów 4, stosunek bramek 7:4, Makkabi gier 3, punktów 3, stosunek bramek 5:4, Krynickie Tow. Hokejowe gier 3, punktów 3, stosunek bramek 3:4, Wisła gier 3, punktów 2, stosunek bramek 4:7.

Wieczorem w niedzielę odbyło się w sali restauracyjnej p. Trzaski wręczenie zwycięskiej drużynie, przez prezesa K. I. S. p. dyr. Marjana Jamontta nagrody w postaci pucharu, ufundowanego przez zarząd hoteli „Francuski“ i „Polonia“ w Krakowie. Wszyscy uczestnicy turnieju otrzymali skromne żetony pamiątkowe. Kolacja urządzona przez właściciela lokalu p. Franciszka Trzaskę i Komitet Imprez Sportowych zakończyła pierwszy, przez tenże Komitet organizowany w Zakopanem, turniej hokejowy.

Zawody narciarskie o memorjał s. p. por. Zbigniewa Woycickiego. W sobotę i niedzielę (11-go i 12 stycznia) odbyć się miały doroczne, przez Sekcję Narc. T. S. „Wisła“ organizowane Międzynarodowe Zawody narciarskie o memorjał s. p. por. Zbigniewa Woycickiego. Niestety z powodu halnego wiatru, jaki wiał w nocy z soboty na niedzielę, odbyć się mogła tylko pierwsza ich część, t. j. biegi. Skoki musiano z wyżej podanego powodu odłożyć. W program pierwszego dnia weszły: 1. Bieg 18 km indywidualny i do biegu złożonego w trzech klasach, dla członków P. Z. N.; 2. Bieg wojskowy 26 km indywidualny, przy równoczesnym ocenianiu wyników zespołowych; 3. Bieg 6 km dla pań. Start i meta były na Lipkach. Trasa biegu 18 km biegła od startu popod Regle na Kiry, a stąd przez Błachówkę, Krzeptówki do mety, przy starcie. Trasa dla 26 km ta sama, z dodaniem pętli, od startu do Małej Łąki i dalej zszosa do mety. Trasa dla biegu pań biegła z Błachówki do mety. Trasa biegów 18 km i 26 km miała charakter biegu płaskiego, trasa biegu dla pań zjazdowego. Do biegu 18 km zgłosiło się i stanęło około 50-ciu zawodników, bieg ukończyło 43. Wyniki następujące: 1. Czech Bronisł., SNPTT., kl. I, czas 1.14'42, lokata w ogólnej klasyfikacji 1, w klasie I 1-sza; 2. Michalski Stanisław, SN., „Wisły“, kl. II, czas 1.18'39, lokata w og. klas. 2-ga, w klasie II 1-sza; 3. Motyka Zdzisław, SN., „Wisły“, klasa I, czas 1.19'11, lokata w og. klas. 3-cia, w klasie I 2-gi; 4. Skupień Stan., SNPTT., kl. II, czas 1.19'48, w og. klas. 4-ty, w kl. II 2-gi; 5. Polankowy Wład., SNPTT., kl. III-cia, czas 1.21'18, lokata w og. klas. 5-ty, w klasie III 1-szy; 6. Czech Władysław, O. N. „Sokoła“, kl. I, czas 1.21'30, lokata w og. klas. 6-ty, w klasie I-ej 3-ci; 7. Berych Wład., Strzelec, kl. III, czas 1.21'53, lokata w og. klas. 7-my, w kl. III 2-gi; 8. Skupień Jan, SNPTT., kl. II, czas 1.21'56, lokata w og. klas. 8-my, w kl. II 3-ci; 9. Kadziolka Tad., SNPTT., kl. II, czas 1.22'47, lokata w og. klas. 9-ty, w kl. II 4-ty; 10. Chramiec Józef, Strzelec, kl. III, czas 1.23'29, lokata w og. klas. 10-ta, w kl. III-ej 3-ci. Szostak Karol z SNPTT. zajmuje 18-te miejsce z czasem 1.27'38, Rajski Zyg., SN., „Wisły“ 19-te z czasem o 7 m. gorszym, Lankosz Józef, K. T. N. Lwów, z czasem 1.29'28, Szostak Antoni 29-te, i t. d. Wyniki biegu 18 km wskazują na wyrównanie klas i ogólne podniesienie się poziomu naszych zawodników.

W biegu wojskowym (oficerów) 1-sze miejsce zajmuje por. Kasprzyk Artur (21 pap.) z czasem 2.08'22, 2-gie por. Zieliński Józef (4 p. s. p.) z czasem 2.13'12. W biegu żołnierzy 1-sze miejsce Kuraś Józef (Dyon sam.) z czasem 1.56'25, 2-gie Kozia Jan (4 p. s. p.) z czasem 1.58'38, 3-cie Luszczyk Jan (4 p. s. p.) z czasem 2.02'16. Poza konkursem stał od tego biegu Kawa z A. Z. S. z Warszawy, który uzyskał bardzo dobry czas (2.00'49) i zajął w ogólnej klasyfikacji 3-cie miejsce.

W biegu dla pań, do którego nie startowała jednak nasza mistrzyni Brońcia Staszek Polankowa, pierwsze miejsce zajęła p. Stopkówna Zofja, SNPTT., z czasem 24 min. 11 sek.; 2-gie p. Gewontówna Zofja, Strzelec, z czasem 26.06, trzecie p. Fischerowa Janina, SNPTT. z czasem 27.02, 4-te p. Wilzanka, SN., „Wisły“ z czasem 28.03, piąte Lorencówna Zofja, „Sokół“ z czasem 29.33. Do

tego biegu stanęło 10 zawodniczek. Organizacja była dobra. Komisarzem zawodów był p. Paudyn, kolegum sędziowskie stanowili pp. Oppenheim, Koniewicz i Zdyb. Publiczności było wyjątkowo dużo.

Wielkie zawody strzeleckie o mistrzostwo Tatr odbędą się w Zakopanem w dniach 26, 27 i 28 lutego. Zawody te wzorowane będą na wielkich międzynarodowych zawodach strzeleckich odbytych w 1929 r. w Sztokholmie w Szwecji. Organizacją tychże zajmie się pod względem organizacyjnym K. I. S. Z. P. Z. a pod względem sportowym związki strzeleckie w Polsce. Zawody te będą pierwszymi na terenie Zakopanego wielkimi zawodami ogólnopolskimi i mają zapewnić udział najlepszym krajowym strzelcom. Program ich obejmuje: 1. Strzelanie zespołowe (zespół trzech zawodników) reprezentacji miast. Dystans 50 m, tarcza o średnicy 24½ cm. 2. Strzelanie indywidualne w trzech klasach — I i II kl. i junjorzy (poniżej 16-tu lat), stanowiący III kl. Dla klasy I dystans 50 m, tarcza 20—24 cm, dla klasy II dystans 50 m, tarcza 50 cm, dla junjorów dystans 25 m, tarcza 50 cm. 3. Strzelanie indywidualne pań I i II klasy. Dla I kl. dystans 50 m, tarcza 20—24 cm, dla kl. II dystans 50 m, tarcza 50 cm. 4. Strzelanie z broni krótkiej: a) pistolety dowolne, dystans 50 m, tarcza 50 cm; b) pistolety wojskowe, dystans 25 m, tarcza 30 cm. 5. Konkurs szybkości — do figurek. W tym ostatnim konkursie maximum strzałów, w ciągu jednej minuty, pomnożona przez ilość celnych strzałów, daje wynik ostateczny. Szczegółowy regulamin zostanie ogłoszony w ciągu najbliższych tygodni. Zgłoszenia do tego konkursu, zakrojonego na wielką i poważną skalę pod względem sportowym, przyjmuje Komitet Imprez Sportowych Z. P. Z. w Zakopanem do dnia 22 lutego 1930 r.

Pierwszy zimowy wyścig motocyklowy. Po porozumieniu się Prezydium K. I. S. z prezydium Śląskiego Klubu motocyklowego ustalono, że w dniach 1 i 2 marca 1930 odbędzie się w Zakopanem na dużym (hippicznym) stadionie K. I. S. po raz pierwszy w Polsce zimowy wyścig motocyklowy. W program jego wchodzi: 1. Wyścig maszyn bez przyczepki (12 maszyn). 2. Wyścig maszyn z przyczepką (8 maszyn). 3. Jazda skjöringowa za motocyklem (12 maszyn i tyłuż narciarzy). 4. Skoki maszyn (6 maszyn). 5. Polowanie na lisa (12 maszyn).

Pierwszy zimowy turniej tenisowy na lodzie. Na skutek porozumienia się prezesa K. I. S. p. dyr. Marj. Jamontta z kołami sportowymi z działu tennisu i łyżwiarstwa, postanowiono zorganizować w Zakopanem, jeszcze w bieżącym sezonie zimowym — pierwszy w Polsce, a bodaj czy nie w Europie — zimowy turniej tenisowy na lodzie. Turniej rozegrany będzie w dniach 21-go i 23 lutego 1930 na torze łyżwiarskim mniejszego stadionu K. I. S. Turniej tenisowy na lodzie, obok międzynarodowego pokazu jazdy figurowej, dalej wyścigów zimowych samochodowych i motocyklowych, a wreszcie zimowych zawodów hipicznych, należy do rzędu tych sportów zimowych, do realizacji których odważył się po raz pierwszy w Polsce Komitet Imprez Sportowych, stawiając przez to samo Zakopane w szeregu bezkonkurencyjnych w Polsce, a na jednym z pierwszych miejsc w Europie zimowych stacyj sportowych.

Cognac Monnet

Najszlachetniejszy produkt winny.

Kronika.

Wody będzie poddostatkiem. W nocy z niedzieli na poniedziałek nastąpiło ostateczne połączenie sieci wodociągowej z nowymi i obfitymi źródłami wodociągowymi w dolinie Jaworzynki za Kuźnicami. Tem samem zakończona została kilkutygodniowa praca nad wymianą dawnych, o zbyt małym przekroju rur, doprowadzających do uzdrowiska wodę, na rury o znacznie szerszym przekroju i nad połączeniem całej sieci z wyżej wymienionymi źródłami. Roboty, co dopiero zakończone, zapewniają Zakopanemu zupełnie dostateczną ilość wody, nie tylko na czas bieżący i na najbliższe lata, ale nawet na znacznie dłuższy okres, gdyż obecna wydajność wodociągów wystarcza dla stu tysięcy mieszkańców. Prace przeprowadzone w nocy z niedzieli na poniedziałek (12 na 13 stycznia) poszły niezwykle sprawnie, dzięki przedewszystkiem p. Tytusowi Hałasowskiemu, który zmobilizował wszystkie siły, przeprowadził je w znacznie szybszym tempie, jak to było przewidziane, gdyż zamiast w dwudziestu czterech godzinach, tylko w dziesięciu. Niespodzianką też było dla Zakopanego, gdy w poniedziałek rano — a nie, jak było zapowiedziane, dopiero o szóstej po południu, zastali wodę w swych urządzeniach wodociagowych. Pierwszy też raz od lat dziesiątek odbierała gmina telefoniczne zapytowania — „dlaczego jest woda“ — a nie „dlaczego jej niema“. Wszyscy bowiem mieszkańcy względnie właściciele domów, otrzymali przed wystąpieniem do tych prac zawiadomienie, że wodociąg będzie zamknięty od 6-tej po południu w niedzielę do 6-tej po poł. w poniedziałek, z poleceniem poczynienia zapasów. Wielką też dla wszystkich niespodzianką było, gdy w poniedziałek już o 5-tej rano zastali wodę w rurach i potem musieli nagromadzone zapasy, ku niemałej „radości“ wylewać... Przez całą niemal noc, prócz pana Hałasowskiego, który robotami kierował, asystował przy pracy wytrwale burmistrz p.

L. Winnicki. Z faktu ostatniego cieszą się wszystkie nasze gospodzie, a niemałą radość będzie także miał Powsz. Zakł. Ubezpiecz. od ognia — gdyż usunięcie raz na zawsze bolączki, jaką był niedostatek wody, przyczyni się znacznie do poprawienia się warunków bezpieczeństwa ogniowego.

Ruch gości. Ostatni tydzień, t. j. od 6 do 13-go stycznia wykazał niebywałą dotąd w tym roku nadwyżkę frekwencji gości, w stosunku do roku przeszłego. Podczas gdy bowiem ta nadwyżka obracała się dotąd w ramach od 1—5, a najwyżej 10%, to w tym okresie wyniosła ona ponad 30%. W roku 1929, w czasie od 6—13 stycznia liczba meldunków wynosiła 889, w roku bież. osiągnęła rekordową, jak na ten czas liczbę 1.183. W tej chwili nadwyżka w stosunku do roku przeszłego wynosi 1696 meldunków, czyli ponad 2.500 osób.

Halny wiatr. W nocy z soboty na niedzielę (11 na 12 stycznia) szalał w Zakopanem dość silny wiatr halny, który przyczynił się do spustoszenia na obu stadionach K. I. S., szczególnie w oparciu. które zostało, jak się to mówi, rozniesione na cztery strony świata. Dość poważne szkody poniosły także drzewostany w lasach tatrzańskich. W tej chwili parkan na stadionie już postawiono i przyprowadzono do właściwego stanu. Odwiliż jaka przyszła z wiatrem halnym, omal że nie zniszczyła doszczętnie powłoki śnieżnej. Na całe jednak szczęście przyszła po wietrze zadymka śnieżna, która całą dolinę zakopiańską ubieliła z powrotem.

„Oplatki“. W niedzielę 12 b. m. odbyły się w Zakopanem tradycyjne uroczystości świąteczne „opłatek“ zwane w „Gwieździe“ i „Strzelcu“. Oplatek „Strzelca“ zaszczytliwie swą obecnością, bawiąc w Zakopanem od świąt, wojewodzina krakowska Pani Drowa Zofja Kwaśniewska. Obie uroczystości miały bardzo poważny charakter i miły nastrój.

Koncert bałajkowy. We wtorek 14 b. m. odbył się w sali teatralnej hotelu „Morskie Oko“ koncert bałajkowy popularnego zespołu rosyjskiego im. W. Andrejewa pod kierownictwem art. p. Bazylego Zubryckiego. Publiczności było, jak na nasze stosunki i przysłówkową bierność naszego zakopiańskiego społeczeństwa bardzo dużo. Szczególnie podobały się romanse cygańskie i pieśni ludowe, wykonane przez cały zespół.

Natychmiastowy skutek. Apel nasz pod adresem poczty, zamieszczony w poprzednim numerze tygodnika, odniósł natychmiastowy i bezpośredni skutek, bo oto drugie okienko dla wpłat i wypłat zostało w naszym urzędzie pocztowym zainstalowane. Dziękujemy w imieniu naszym i wszystkich naszym władzom za tak szybkie i przychylnie wysłuchanie żalów i próśb... Oby i inne nasze apele tak szybki skutek odnosiły.

Echa sądowe. Na rozprawie głównej w Sądzie Okręgowym w Nowym Sączu, jaka odbyła się w dniu 15 bm., zapadł prawomocny wyrok na byłego buchaltera Zarządu Uzdrawiska p. Artura Tobiasza za sprzeniewierzenie na szkodę tegoż Zarządu kwoty 2.000 zł. i na szkodę Komitetu Budowy Floty Narodowej około 500 zł. P. Tobiasz, mimo wyrównania powyższych szkód, skazany został na sześć miesięcy ciężkiego więzienia z obstrzeżeniami, z zaliczeniem aresztu śledczego. Przy zastosowaniu nadzwyczajnego prawa łagodzenia resztę kary odbyć się mającej zawieszono mu na lat pięć i tem samem bezpośrednio po rozprawie wypuszczono na wolną stopę.

K. I. S. zyskuje uznanie. Prezydium K. I. S. otrzymało z krakowskiego Okręgowego Związku Hokeja na Lodzie list następującej treści:

Kraków, 14 stycznia 1930. — Do Szanownego Zarządu Związku Przyjaciół Zakopanego, Komisja Imprez Sportowych w Zakopanem.

Czyniąc zadość miłemu obowiązkowi pozwalam sobie niniejszem prosić W.Panów w imieniu Zarządu KOZHL. o łaskawe przyjęcie naszego najserdeczniejszego podziękowania za urządzenie I krajowego turnieju hokejowego oraz za nader gościnne przyjęcie delegatów i uczestników.

Wzorowe pod każdym względem przeprowadzenie strony organizacyjnej każe przypuszczać, iż sport krajowy zajmie z czasem w sezonie zimowym Zakopanego miejsce należne mu ze względu na jego walory widowiskowo-sportowe, a serdeczne przyjęcie i troskliwa opieka, jaką W.Panowie otaczali delegatów i uczestników turnieju, przyczyniła się niechybnie do jeszcze bliższego zacieśnienia tych węzłów, jakie od lat łączą sportowy Kraków z sportową stolicą Polski — Zakopanem.

Proszę wkońcu o łaskawe wyrażenie Zarządom tych pensjonatów, w których uczestnicy turnieju byli zakwaterowani, podziękowania za serdeczną gościnę, łącząc wyrazy należnego poważania. — Za Krakowski Okręgowy Związek Hokeja na Lodzie: Greschler m. p., sekretarz.

Groźny pożar. W nocy z niedzieli na poniedziałek (z 5 na 6 stycznia), około trzeciej nad ranem, zaalarmowane zostało Zakopane silną detonacją, a potem luną rozlewającą się nad elektrownią miejską. Wezwana natychmiast straż pożarna przybyła na miejsce w ciągu dwu minut od chwili zawiadomienia, co daje dobre wyobrażenie o służbie bezpieczeństwa ogniowego i sprawności jego pogotowia. Jak się okazało na miejscu, pożar został spowodowany nieostrożnością jednego z pracowników elektrowni, który wszedł dla sprawdzenia zapasów ropy z płonącej zapalką w rękę do zbiornika i wywołał wybuch nagromadzonych gazów. Nastąpiła eksplozja i rozsadzenie zbiornika. Szybka akcja, polegająca na odcięciu dopływu powietrza do zbiornika, silnym strumieniem wody, doprowadziła do stłumienia ognia w samym zarodku i do uratowania drugiego pełnego zbiornika i wogóle całej elektrowni, która była wielce zagrożoną. Dzielnemu i energicz-

nemu komendantowi naszej straży, p. Wanatowiczowi, należą się rzeczywiste słowa uznania za energię i szybkość akcji. Prawie równocześnie zauważono wydobywające się z piwnicy, pod kioskiem „Pocztówka“, przy ul. T. Kościuszki, naprzeciw „Stamary“, kłęby dymu. Jak stwierdzono i przypuszczalnie na skutek porzuconego niedopałka z papierosów, zapaliły się tam nagromadzone śmiecie i odpadki. Ogień w zarodku opanowano i ugaszono.

Wieczornica i zabawa góralska. W ub. niedzielę wieczorem odbyła się staraniem Zw. Górali w sali teatralnej „Morskiego Oka“ tradycyjna „Wieczornica Góralska“ z bardzo żywym i urozmaiconym programem. Rozpoczął ją swemi kapitalnymi opowiadaniem p. Stanisł. Krzeptowski Biały, dalej amatorzy odegrali „Podłazy“ panny Curusiówny, a wreszcie młodzież popisywała się tańcami góralskimi. Ścisłe regionalny charakter „Wieczornicy“ sprawdził do sali teatralnej tłumy ciekawej publiczności. Po „Wieczornicy“ odbyła się w tejże sali zabawa, która przeciągnęła się długo w miły nastrój i w zupełnym spokoju. Komitet Związku Górali wykazał, że posiada dużo talentu organizacyjnego i taktu.

Jaselka. W ub. poniedziałek po poł. Siostry Felicjanki urządziły w sali teatralnej „Morskie Oko“, siłami swych wychowanek z Zakładu im. św. Kazimierza „Jaselka“. Publiczności było bardzo dużo — gdyż sala wypełniła się po brzegi, przedewszystkiem dziećmi i młodzieżą. Wykonanie tak pod względem aktorskim małych aktorów, jak dekoracyjnym i kostiumowym, stało na bardzo wysokim poziomie, wywołując zadowolenie i podziw dla ofiarnej pracy Sióstr.

Koncert na odnowienie kościoła parafialnego. W ub. poniedziałek wieczorem odbył się w sali hotelu „Morskie Oko“, zorganizowany przez Komitet miejscowy z panią drową Kuczewską na czele — koncert na dochód Komitetu Odnowienia Kościoła Parafialnego. Sala była dość szczelnie zapełniona. Koncert rozpoczął się odśpiewaniem kolęd przez chór „Echa Tatrzańskie“, pod batutą prof. Mistrzyka. Wykonanie kolęd, w bardzo ładnym układzie Chwaliboga, Niewiadomskiego, Nowowiejskiego i Flasa, było pierwszorzędne, dając jeszcze jeden dowód stałego podnoszenia się poziomu artystycznego naszego chóru. W programie koncertowym wzięli udział: pani J. Pilecka-Grossowa, która odegrała Balladę As-dur Chopina, Nocturn na lewą rękę Scriabina, Preludjum G-mol Rachmaninofa i na bis: Mazurek Fis Moll Chopina. Podobały się szczególnie w wykonaniu pani Pileckiej Mazurek, Nocturn na lewą rękę, wykazujący wielką technikę gry artystki i z wielkim odczuciem odegrane preludjum Rachmaninofa. P. Marta Zajączkowska popisywała się zbierając zaśluzone oklaski recytacjami: Ballady o druciarzu — Zegadłowicza, Marja z Magdali — Zawistowskiej, Monologiem Joanny ze „Św. Joanny“ Shawa i Tetmajera „Jak Janosik tańczył z cysarzową“. Pani Marta Zajączkowska posiada duży talent recytatorski i nieprzeciętną inteligencję w sposobie oddawania wykonywanych przez nią utworów, musi jednak opanować nieco dykcję, która miejscami, szczególnie przy przyspieszonym tempie, bywa niewyraźna, oraz polykanie końcówek. Pani Marja Pliszewska, mimo wielkiej tremy, odśpiewała wcale udatnie parę pieśni. Gwóździem wieczoru był występ, niestety tak rzadko ukazującego się na estradzie koncertowej p. Wiktora Walczyńskiego, który z wielkim odczuciem i znakomitą techniką odegrał Czajkowskiego „Serenadę melancolique“ oraz Kreislera: „Liebesleid“ i „Schöne Rosmarin“. Artystom akompaniował ofiarnie i bardzo dyskretnie p. Pasierb. Na sali z przykrością, mimo jej dość szczelnego zapełnienia, nie zauważyliśmy wielu osób ze sfer zakopiańskich, których niejako obowiązkiem było przyjść — natomiast z niemałą radością wśród gości dostrzeżliśmy tak z Zakopanem związanego niemi sympatji, Kornela Makuszyńskiego.

Ślizgawka i strzelnica. Dzięki dobremu warunkom zimowym, ślizgawka K. I. S. na mniejszym stadionie, może być codziennie czynna. W najbliższym czasie rozpocznie się na niej szereg różnych imprez i zabaw towarzyskich, których celem będzie z jednej strony propaganda tego pięknego zimowego sportu, a z drugiej możliwość dania naszym lyżwiarzom okazji do popisu i zabawy towarzyskiej. Czynną również od dnia 5 stycznia jest stała strzelnica, znajdująca się obok toru lyżwiarskiego. Przy strzelnicy i torze znajduje się ogrzewany bufet, szatnia i poczekalnia, co pozwala publiczności i przy najsilniejszych mrozach do dłuższego przebywania na torze.

Z kroniki towarzyskiej. We środę, dnia 8 stycznia b. r., ks. Wilczyński, proboszcz w Męcinie, pobłogosławił związek małżeński między panną Izą Piwowarówną a panem Marjanem Kazimierzem Jarnickim, komisarzem Policji Państw. w Lublinie. Młodej parze: Szczęść Boże!

Miły gość. W okresie świątecznym bawił w Zakopanem przez kilka dni p. Stefan Jarosz — podhalanin, słynny tem, że bez niczyjego upoważnienia i bez niczyjego nakazu, poświęcił swe siły i zdolności propagandzie ukochanych przez niego Tatr, Podhala i Zakopanego. Szczególnie dobrze przysłużył się on sprawie swą dwuletnią podróżą propagandową po Ameryce, o czem pisaliśmy obszerniej w nr. 37 naszego tygodnika. Pan Stefan Jarosz raczył nas odwiedzić w redakcji i pokazać swój przebogaty i wspaniały zbiór zdjęć fotograficznych z odbytej przez niego podróży po Ameryce i Alasce, a równocześnie przyrzekł nam dostarczyć do naszego tygodnika parę artykułów, dotyczących jego wrażeń z za oceanu, oraz parę zdjęć do reprodukcji na łamach naszego tygodnika. Miło nam jest równocześnie zakomunikować naszym czytelnikom, że pan Stefan Jarosz podzielił się z publicznością zakopiańską swemi wrażeniami w dwu odczytach, jakie wygłosi w drugiej połowie b. miesiąca. Oba odczyty ilustrowane będą bogato wspaniałymi i niezwykle ciekawymi przeżyciami.

Propaganda Podhala przez Radio. Krakowski Klub Literatów urządził dnia 29 grudnia w krakowskim studjo audycje tatrzańskie. Wzieli w niej udział młodzi i utalentowani krakowscy poeci i literaci: Z. Kotarba-Dziuban, W. Hlouszek, S. Kaszycki, Z. Leśnodorski, L. Piwowar, M. Wojtaszewski i J. K. Zaremba. Audycja trwała pięćdziesiąt minut i wzbudziła naprawdę wielkie zainteresowanie w Krakowie i poza nim, na skutek nacisku, jaki na nią położyła Dyrekcja Polskiego Radja w swych tygodniowych programach.

Nowe zarządzenie sanitarne. Na posiedzeniu Komisji klimatycznej, odbytej dnia 7 bm. pod przewodnictwem przewodniczącego, burmistrza p. L. Winnickiego, poza omówieniem całego szeregu spraw bieżących uchwalono, że przed sezonem letnim, jak i zimowym, a więc dwa razy do roku, wszystkie domy przeznaczone dla gości, będą bez względu na to, czy w nich mieszkali chorzy, czy zdrowi — poddawane ścisłej dezynfekcji. Uchwala ta nie wyklucza normalnych dezynfekcji, jakie przeprowadza się w ciągu sezonów, po zmianie gościa — co zresztą przewidują dawniejsze przepisy sanitarne. Poza tem w każdym domu i w każdym pensjonacie, czy hotelu, znajdować się muszą księgi dezynfekcyjne, w których notować się będzie wszystkie szczegóły dotyczące przeprowadzonych dezynfekcji i księgi te będą musiały być przedkładane gościom, wynajmującym mieszkanie, do przegłędnięcia, aby mogli sprawdzić, czy wynajmowane przez nich mieszkania zostały w swoim czasie odkażone.

Tradycyjny oplatek w „Sokole“. W niedzielę, dnia 5 b. m., odbył się w Sokole tradycyjny „oplatek“, na który przybyło ponad sto sześćdziesiąt osób, co świadczy aż nadto dobitnie o popularności i sympatji, jakimi cieszy się to ruchliwe i zasłużone na terenie Zakopanego towarzystwo. Do zebranych przy stole „wigilijnym“ gości przemówił pierwszy druż przes Wł. Rudnicki, który podziękowawszy przybyłym za tak liczny udział, wyraził pod adresem wszystkich serdeczne i gorące życzenia świąteczne. Następnie burmistrz Zakopanego, p. L. Winnicki, podkreśliwszy zasługi „Sokoła“ i jego prezydium, wyraził dla niego uznanie z racji jego wysiłków i pracy nad konsolidacją całego społeczeństwa zakopiańskiego, bez różnicy zapatrywań politycznych i kastowych. Imieniem zakopiańskiego oddziału Związku Strzeleckiego przemawiał składając życzenia, prezes tegoż p. inż. Stefan Meyer, imieniem „Gwiazdy“ prezes tejże p. Niemczyk. Po kilku jeszcze przemówieniach i toastach i po spożyciu w miłym i serdecznym nastroju uczyły wigilijnej, rozpoczęła się zabawa, która przeciągnęła się do samego rana.

Wieczór tańca klasycznego. W sobotę, dnia 4 bm., w sali teatralnej Morskiego Oka wystąpiła z bogatym i urozmaiconym programem tanecznym p. Stefania Paszkówna. Niestety mimo wysokiej wartości artystycznej programu — rozdancingowana publiczność Zakopanego nie dopisała — a szkoda, bo p. Paszkówna w programie swym dała parę rzeczy, tak pod względem wykonania, jak i dekoracyjnym (kostjumy), bardzo udatnych. Do tych zaliczyć należy o dużem napięciu dramatycznym „Lęk“, oryginalny i bajecznie skomponowany taniec „Motto perpetuo“, „Z legendy hinduskiej“ i groteskowego „Gazeciarza“. Piękne i oryginalne kostjумы w tańcach: „Słowiańskim“ Dvorzaka, „Motto perpetuo“, „Z legendy hinduskiej“ i t. d. — projektował art. rzeźbiarz Aleksander Czeczott.

Pensjonaty na stadion sportowy w Zakopanem. W dalszym ciągu złożyły swą daninę przez bezinteresowne przyjęcie zawodników — następujące pensjonaty:

Anastazja, Albjon, Biały Dom, Borek, Bór, Bristol, Baranówka, Cieślówka, Curuśka, Dworek, Ermitage, Jurand, Konradówka, Mascotte, Ruczaj, Miła, Obrochtówka, Piomień, Polanka, Renaissance, M. Still, Trzy Róże, Wersal, Zakątek. Wspomnianym pensjonatom Komitet Imprez Sportowych Z. P. Z. wyraża w tem miejscu serdeczne podziękowanie. Zarazem nie możemy pominąć niezrozumiałego stanowiska pensjonatu „Zacisze“, gdzie sekretarz Komitetu spotkał się nie tylko z odmową dania kwatery dwom osobom, lecz i z przykremi uwagami, świadczącymi o pełnem niezrozumieniu doniesłego znaczenia dla Zakopanego zimowych imprez sportowych. Podkreślamy z naciskiem, iż mogą powstać pewne utrudnienia w przyjęciu na dni kilka zawodników bezpłatnie czy to z powodu braku miejsca, czy też z powodu braku zupełnego gości, co w danym wypadku jest zbytekiem obciążeniem pensjonatu i Komitetu sprawę tę traktuje z całym zrozumieniem — lecz przy 17-tu osobach, jak to ma miejsce obecnie w „Zaciszu“, przyjęcie dwóch osób na trzy dni nie jest ciężarem. Moglibyśmy się spotkać z odmową, lecz nie z uwagami o charakterze obraźliwym.

Z literatury.

„Zima“ i „Sport zimowy“. W numerze 1-szym naszego tygodnika, podając krótką wzmiankę o obu powyższych wydawnictwach, zapowiedzieliśmy obszerniejsze ich omówienie. Czynimy to teraz. Zaczynamy od „Zimy“, której numer 1-szy jest nie tylko pierwszym, jeżeli chodzi o rok wydawnictwa, ale wogóle pierwszym, gdyż numerem tym „Polski Związek narciarski“, „Polski Związek Hokeja na lodzie“ i „Polski Związek lyżwiarski“ zapoczątkowały swe własne wydawnictwo, wzorując się na tego rodzaju wydawnictwach zagranicznych. Pierwszy numer „Zimy“ zawiódł jednak oczekiwania niemal wszystkich, a w szczególności tych, którzy do powstania tego wydawnictwa przyczynić się musieli finansowo, jak Kry-

nicę i Zakopane. Wprawdzie strona zewnętrzna wydawnictwa stoi na bardzo wysokim poziomie, dzięki przedewszystkiemu zastrudze drukarni W. L. Anczyca, u której wydawnictwo to tłoczono, jednak i pod tym względem, o ile chodzi o dobór zdjęć fotograficznych, można się było czegoś znacznie więcej spodziewać — to jednak strona wewnętrzna ma wiele braków. Narzekają więc ludzie na pewną jednostronność tekstu. Zbyt wiele spotykamy materiału ściśle obchodzącego koła sportowe, które powinny być ukazać się raczej w pismach wyłącznie fachowych — a zbyt mało propagandowego, opisowego i beletrystycznego. Wszak głównym celem „Zimy” miała być propaganda sportów i turystyki zimowej — a więc „Zima” miała iść przedewszystkiem pomiędzy laików, a nie fachowców, dla których i tak ten materiał, jaki w „Zimie” znajdujemy, jest, o ile chodzi o ich poziom, zbyt popularny... Można by to jednak wszystko przeboleć, gdyby „Zima” była nie zapomniana i o tej drugiej stronie i o właściwym przeznaczeniu wydawnictwa. Do najgorszych braków numeru pierwszego „Zimy” zaliczyć jednak należy pominięcie niemal zupełnie, gdyż paru słów zamieszczonych w „Wiadomościach narciarskich” wogóle brać pod uwagę nie możemy, prac i zabiegów Komitetu Imprez Sportowych i działalności wogóle Związku Przyjaciół Zakopanego — niewydrukowanie w tym numerze programu imprez sportowych i t. d., a przeciw wydawnictwo „Zimy” otrzymało od tegoż Związku, od tegoż Komitetu, tysiąc złotych na koszt wydawnictwa. Sam już kurtuazja nakazywała — jeżeli nie mówić już o obowiązku — poświęcić nieco miejsca działalności Komitetu Imprez Sportowych, który zdobył się przecież naprawdę na olbrzymi wysiłek, w kierunku rozwinięcia na terenie Zakopanego zimowego sportu polskiego. Stanowczo już znacznie lepiej, chociaż nie miał żadnych obowiązków, wywiązał się z zadania publicystycznego „Sport Zimowy”, wydawany przez p. Mieczysława Majchra. Dał on znacznie więcej ciekawego materiału ilustracyjnego i różnorodność tematów, a jeżeli chodzi o działalność Komitetu Imprez Sportowych i stosunek do Zakopanego — to przyznać trzeba, że zajął wobec tych zupełnie obiektywne i życzliwe stanowisko. Nie zapomniał nawet wydawca „Sportu Zimowego” o naszym programie imprez sportowych i podał go w całości, przyczyniając się tem niemająco do propagandy obecnego sezonu zimowego w Zakopanem. Nawet i strona zewnętrzna „Sportu Zimowego” nie wiele odbiega, o ile chodzi o jej poziom, od „Zimy”, chociaż wydawca nie silił się na kolorową okładkę. Omówienie artykułów, jak „Ogólno-kulturalne wartości narciarstwa”, „Błędy życia sportowego” w „Sporcie Zimowym” oraz innych, tak tego wydawnictwa, jak i „Zimy” odkładamy z powodu braku miejsca na później.

Komunikaty.

ZARZĄD UZDROWISKA
w Zakopanem.

Zakopane, dnia 14 stycznia 1930.

Do

P. T. Prowadzących pensjonaty i hotele.

Wobec zachodzących częstych wypadków, że zgłaszający się w tutejszym Urzędzie nie dopełniają potrzebnych formalności, Zarząd Uzdrowski zwraca się tą drogą do P. T. Prowadzących pensjonaty i hotele, by swych gości pouczali, że:

a) do otrzymania zaświadczenia na zniżkę kolejową koniecznym jest przedłożenie odcinka karty meldunkowej (znajdującej się w posiadaniu pensjonatu) i dowodu wpłaconej taksy klimatycznej, przyczem wydanie wspomnianego zaświadczenia nastąpić może jedynie po 14-tu dniach faktycznego pobytu w Zakopanem,

b) przepustki tatrzańskie, uprawniające do przekroczenia granicy czechosłowackiej, wydaje się jedynie na podstawie przedłożonego odcinka karty meldunkowej (znajdującego się w posiadaniu zarządu pensjonatu lub hotelu), dowodu opłaconej taksy klimatycznej, oraz dowodu osobistego wzgl. legitymacji, stwierdzającej tożsamość osoby,

c) do podania o ulgę w opłacie taksy klimatycznej musi być dołączonym odcinek karty meldunkowej (znajdującej się w zarządzie pensjonatu lub hotelu).

Zarząd Uzdrowski zwraca przy tem uwagę, że ściśle informowanie o powyższem leży w interesie zarządów pensjonatów lub hoteli, a zastosowanie się do nich w interesie samych gości, gdyż w przeciwnym razie narażają się na odmowne traktowanie swej sprawy.

Za Zarząd Uzdrowski:

Piątkiewicz w. r.

Komenda Szkoły Wysokogórskiej w Zakopanem.

L. 49-30. Zakopane, dn. 7 stycznia 1930.

Prezes Komitetu Gwiazdkowego Generali Linda w Zakopanem.

Przesyłając rachunki na otrzymaną kwotę 380 zł na urządzenie święta Bożego Narodzenia dla szeregowych Szkoły Wysokogórskiej w imieniu szeregowych jeszcze raz składam na ręce Pana Prezesa całego Komitetowi żołnierskie Bóg zapłać.
Komendant Szkoły Wysokogórskiej
A. Konopko, kapitan.

Lista gości

z dn. 10 i 11 stycznia 1930.

Antoniewicz Aleksandra, Warsz., **Wielkopolanka**.
Andrzejewska Jadwiga, Łódź, Sarjusz.
Adamczyk Roman, Katowice, Adela.
Bartha Ludwik, Warszawa, Zalesie.
Barys Tadeusz, Hołkocze, **Pod Gubałówką**.
Bartoszewiczowa Zofja, Garwolin, San. Wojsk.
Bekas Władysław, Trzebów, H. p. Gewontem.
Berchol Mieczysław, Warszawa, Zośka.
Breda Mieczysław, Poznań, H. Europejski.
Berezowska Anna, Kielce, Sercanki.
Becher Janusz, Stryj, Morskie Oko.
Białosówna Karolina, Grudna Dolna, Krokus.
Brzozowski Stanisław, Warszawa, Nosal.
Bogdani Zdzisław z r., Kraków, Bajka.
Brochocka Marja, Warszawa, Kościeliska 46.
Butterteig Dr. Artur, Chrzanów, Wołodyjówka.
Bylański Dr. Władysław, Warszawa, Koszysta.
Ceglewska Stanisław, Poznań, Helenka.
Cyfrowicz Wincenty, Kamionka, Sanat. Naucz.
Czechnicka Helena z r., Rzeszów, Swoja.
Czernikowski Feliks z z., Warszawa, San. Wojsk.
Czarnówna Anka, Włocławek, Piast.
Dragt Władysław z r., Tarnów, Sanat. Wojsk.
Dremont Adam, Lublin, **Pod M. Boską**.
Doney Kazimiera, Warszawa, Słoneczna.
Durkalec Maciej, Buszcze, Polic. Dom Zdr.
Dubanowicz Adam, Łódź, H. p. Gewontem.
Eichhorn Fritz, Berlin, H. Sport.
Eichhorn Stefanja, Grudziądz, Wierchy.
Eisert Hany, Łódź, H. Europejski.

Salomea Pollakowa

Zakopane — ul. Witkiewicza 9.

Najstarszy skład i pracownia
futer i kożuszków
(z rękawami i bez)

Wielki wybór **haftów stylowych i fusków** (worków) **futrzaných**, jakoteż **leżaków** do werandowania.

Fajkowski Stanisław, Warszawa, Nosal.
Frankus Alfred, Łódź, Lipnica.
Freundowa Marja, Kraków, Wierchy.
Frelchowa Anna z r., Katowice, Poranek.
Frey Helena, Przemyśl, Wierchy.
Finkelsztain Szlama z siostrą, Kielce, Dworek.
Fürster Jachka, Warszawa, Granit.
Folga ks. Marjan, Krzyżanowice, Tetry.
Fuks Aleksander, Łódź, **Przedświt**.
Gajewski Bolesław, Warszawa, Nosal.
Galicz Janina, Warszawa, Janka.
Gawroński Zygmunt, Radom, Sanato.
Grzesiak Janina, Warszawa, Warsz. Kasa Ch.
Gebel Leopold z z., Kraków, Sanat. Wojsk.
Götzowa Marja z c., Lwów, Dom Banku Polsk.
Gingold Józef z z., Warszawa, Morskie Oko.
Gomolińska Irena, Warszawa, Zośka.
Gośliński Władysław, Warszawa, Wałówka.
Gołowski Kazimierz, Warszawa, Nosal.
Gonczaruk Taras, Ludwiszcze, Mołodów.
Goldberg Lola, Warszawa, Oaza.
Grotowski Władysław, Żoliborz, Warsz. Kasa Ch.
Gottwald Edmund, Poznań, Wybrana.
Gołębiowski Władysław, Zakopane, Za Bramką.
Gutowski Jan z z., Warszawa, Oaza.
Gumowski Włodz., Mazowsze, Sanat. Naucz.
Gurwicz Borys, Wilno, Dworek.
Gruszecki Stanisław, Lwów, Oleńka.
Gutowska Jadwiga, Warszawa, Helenka.
Gutowska Zofja, Warszawa, Helenka.
Halicki Stefan, Lublin, Lotos.
Hałaschin Dr. Juljusz, Gdańsk, Zarz. Uzdrowska.
Hany Ernest, Łódź, Hotel Europejski.
Hemper Stanisław z s., Mościce, Łomnica.
Horodyski Henryk, Lwów, Sanat. Wojskowe.
Hütterer Gabriel z z., Przemyśl, **Wersal**.
Jaroszuk Eudoksja, Warszawa, Zośka.
Jagiello Stanisław, Krosno, **Pod Gubałówką**.
Jarząbkówna Marja, Staszów, Sanat. Naucz.
Jackiewiczowa Wanda, Wilno, Sanat. Naucz.
Januszewska Hilarja, Poznań, Sercanki.
Jeziarska Helena, Warszawa, Nosal.
Jędrzychowska Marjanna, Kieleckie, Waclawa.
Jeziorski Józef z z., Katowice, Słazaczka.
Jurkówna S. Franciszka, Wyrzysk, Sercanki.
Kaczmarkowa Janina, Lublin, **Pod M. Boską**.
Krauze Bohdan, Lublin, **Pod M. Boską**.
Klasa Mieczysław, Warszawa, Łomnica.
Kastalska Małgorzata, Katowice, Modrzejów.
Kasterska Leokadja, Warszawa, Słoneczna.
Karwacki Eugenjusz, Warszawa, Nosal.
Karny Alfons, Warszawa, Siedziba Malarska.
Kałuża Serafin z z., Katowice, Słazaczka.
Karc Pola, Warszawa, Promyk.
Katz Fela, Warszawa, Świt.
Kaiserówna Aniela, Poznań, Jertzewo.

Kanarek Salomn, Kraków, H. Europejski.
Kiełczyński Stefan, Warszawa, Nosal.
Kwiatkowska Bronisława, Kraków, Włodka.
Kwiatkowski Bruno, Brzeżany, Sanat. Wojsk.
Kofaczyńska Zofja, Warszawa, Nosal.
Królikowska Zofja, Wilno, Sanat. Naucz.
Kozłowski Wacław, Warszawa, Warsz. Kasa Ch.
Konarkowa Marja, Warszawa, Orawa.
Kownacki Walerjan, Katowice, Cieszyńska.
Kotowicz Kazimierz, Lida, Sanat. Wojsk.
Kozłowski Hipolit, Częstochowa, Polic. Dom Zdr.
Kozłowski Tadeusz, Lubki, **Maraton**.
Korngold Lusja z s., Kraków, **Maraton**.
Kossakiewiczówna Marta, N. Targ, Modrzejów.
Kończakowa Mieczysław, Pleszew, Halka.
Korzeniówna Wanda, Warszawa, **Obrochtówka**.
Kozłowski Józef, Warszawa, Słoneczna.
Kopeć Ignacy, Warszawa, Helenka.
Koralewska Janina, Kaźmierz, Helenka.
Kuberski Zygmunt, Warszawa, **Wielkopolanka**.
Kuźańska Marja, Wieliczka, Sanat. Naucz.
Kucharski Józef z z., Biała Podl., Jasna Pani.
Kułakowska Aleks., Radom, Dom Tur. Naucz.
Kulczyński inż. Kaz. z z., Kraków, Morskie Oko.
Kutzner Jerzy, Warszawa, Janka.
Kudlak Tadeusz, Szczuki, Radjon.
Kustroń Czesław, Poznań, Sanato.
Landsznajderówna Fela, Włocławek, Piast.
Lanier Claude P., Warszawa, Dom Banku Polsk.
Leszczykówna Anastazja, Kraków, **Carlton**.
Legucówna Bronisława, Lwów, **Szałas**.
Lisińska Helena, Otwock, Dom Tur. Naucz.
Litwiński Dr. Leon, Warszawa, Wołodyjówka.
Lortsch Piotr, Wilno, **Przełęcz**.
Lustostańska Marja, Warszawa, Cieślówka.
Łobaczewski Witold z z., Lublin, Krokus.
Łazicki Kazimierz, Warszawa, Nosal.
Ładzińska S. Nepomucyna, Poznań, Sercanki.
Łomnicki Konstanty, Brześć n. B., Sanat. Wojsk.
Mandelbaum Frania, Kraków, Granit.
Marnyński Józef, Warszawa, Wawel.
Maciejowska Stefanja, Grabów, Wierchy.
Manteuffel Anna, Warszawa, Ostoja.
Małek Waldemar, Jarosław, Arwa.
Matwiejczuk Jadwiga, Warszawa, Warsz. K. Ch.
Małecki Władysław, Cieszanów, Dom Tur. Naucz.
Majnusz Wiktor, Łaziska Gór., Dom Tur. Naucz.
Mazurek Janusz, Poznań, Pomoc Bratnia.
Mazur Kazimierz, Warszawa, **Maraton**.
Marchlewska Jadwiga, Poznań, Szpital Klim.
Makarewiczówna Zofja, Łeśna Podl., Oksza.
Malinowska Irena, Częstochowa, Oksza.
Malinowska Marja z c., Częstochowa, Boruta.
Meisnerowa Wiera, Zaleszczyki, Sanat. Wojsk.
Milewska Berta, Łódź, Morskie Oko.
Michalewicz Janina, Lwów, Wrzos.
Mozelman Anna, Warszawa, Znicz.
Moroniówna Eugenja, Stare Siolo, San. Naucz.
Montrynowa Halina, Warszawa, **Maraton**.
Müller Piotr Fr., Warszawa, **Warszawianka**.
Muszyńska Ludwika, Przemyśl, Sanat. Wojsk.
Najchaus Ignacy, Kraków, Granit.
Netter Władysław, Kraków, Sanat. Wojsk.
Neclówna Jadwiga, Łódź, Czerw. Krzyż.
Niezychowska Aleksandra, Chlewo, **Marilor**.
Niemierowski Kazimierz, Bydgoszcz, **Marilor**.
Nienakowski Stanisław, Bucki, Bratnia Pomoc.
Niemiec Mieczysław, Bielsko, **Sienkiewiczówka**.
Nowińska Henryka, Warszawa, Nosal.
Nowak Alojzy, Dedeskoły, Sanat. Wojsk.
Norman Janina, Stawiski, Chryzantema.
Okopińska Pola z c., Poznań, Morskie Oko.
Otto Zofja, Warszawa, Nosal.
Otfinowski Sergjusz z z., Barłogi, Morskie Oko.
Osterwianka Elżbieta, Warszawa, Zawrat.
Osińska Helena, Siedlce, Czerw. Krzyż.
Opoczyńska Regina, Kościeszyn, Złota Pantera.
Ożga Józef, Żywiec, Szpital Klimat.
Paszkowski Mieczysław, Wieluń, **Borek**.
Palluch Adam (Tarnów, Łomnica.
Palusowa Helena, Jarosław, Sanat. Wojsk.
Panasewicz Halina, Nasza.
Perlmutter Maks, Kraków, Krokus.
Perepletczykow Anna, Warszawa, Oaza.
Peschlowa Marja, Łódź, Koszysta.
Plewińska Jadwiga, Warszawa, Snat. Wojsk.
Pliszczynski Tadeusz, Lublin, **Pod M. Boską**.
Piasecki Adolf z z., Poznań, Morskie Oko.
Pietrowicz Bohdan z z., Poznań, Cyganeczka.
Pisarska Czesława, Warszawa, Nosal.
Pietrzykowska Aleksandra, Lublin, Polanka.
Pieślakówna Helena, Warszawa, Ostoja.
Pietkiewicz Stanisław, Wilno, Szpital Klimat.
Proskury Aleksandra, Warszawa, Adela.
Podgórski Jan, Katowice, Cieszyńska.
Policho Apolonja, Lublin, Chałub., Cieśla.
Policho Antoni, Włodawa, Chałub., Cieśla.
Popkówna Zofja, Kielce, Bajka.
Prochman Karol z z., Warszawa, Curuśka.
Popławski Józef, Warszawa, Biała Róża.
Prokeschówna Barbara, Warszawa, Oksza.
Płoski Arkadiusz, Lublin, Zychoniówka.
Przybilski Zbigniew, Lwów, Lwowianka.
Rajewska Wiktorja, Poznań, Oleńka.
Rauchowa Nuna, Stanisławów, Piast.
Radoń Józef, Skawina, H. p. Gewontem.
Radomska Urszula z r., Zoppot, H. p. Gewontem.
Rathe Edmund z r., Łódź, Bajka.
Rathe Edmund z r., Łódź, **Maraton**.
Rakower Löbl, Kraków, H. Europejski.
Rago Janina z c., Warszawa, Cieślówka.
Rębalska Marja, Warszawa, **Warszawianka**.
Reichelt Władysław z r., Poznań, Bristol.
Rzeszutek Zofja, Bobrowniki, Witkiewicza 15.
Redlichowa Irena z s., Przemyśl, Wierchy.
Rzesinkiewicz Stanisław, Warszawa, Boruta.
Rieglerowa Anna, Kraków, Granit.
Roth Frania, Stryj, Kujawianka.
Rosenszajn Arnold z z., Warszawa, Morskie Oko.

Koniaki - Rummy - Araki
Whisky - Wódki - Likierzy

Winkelhausen

od lat 83 wypróbowane
nie ustępują wyrobom
zagranicznym

STAROGARD-POMORZE - ZAŁ. 1846

Rogowski Feliks, Warszawa, Warsz. Kasa Chor.
Rouppertowa Marja z r., Warsz., Sanat. Wojsk.
Rucińska Barbara, Poznań, Dom Banku Polsk.
Rutkowski Witold, Warszawa, **Warszawianka**.
Ruciński Mieczysław, Warszawa, Nosal.
Ruczyński Antoni, Warszawa, Warsz. K. Ch.
Rykowski Stanisław, Warszawa, **Marilor**.
Ryl Wiktor, Warszawa, **Renaissance**.
Rybiński Adam, Pomorskie, **Szałas**.
Rygar Erwin, Lwów, Kujawianka.
Ryzman Paweł, Warszawa, **Bór**.
Spatz Adolf z ż., Jarosław, Bocian.
Sadura Stefan, Kielce, Słoneczna.
Skwarski Konstanty, Warszawa, Słoneczna.
Samkówna Marja, Bochnia, Dom Tur. Naucz.
Salwinówna Henr., Warszawskie, H. p. Gewontem
Sarnowska Zofja z c., Lublin, Mała.
Seinfeld Gizela, Warszawa, Kujawianka.
Selingerowa Helena, Szczakowa, Bocian.
Sikorska Marja z c., Warszawa, Gerlach.
Silberstein Abraham, Częstochowa, Zośka.
Silberbach Lila, Kraków, Oaza.
Siedlecka Marja, Bydgoszcz, **Ziemiański**.
Swizer Golda, Brześć n. B., Granit.
Sierzputowska Marja, Warszawa, Limba, Bystre.
Świtalska Marja, Gdyń, Sanat. Wojsk.
Siekierska Jadwiga, Warszawa, Słoneczna.
Święcicka Franciszka, Łódzkie, Janówka.
Świtkowski Dr. Adam, Gdańsk, Goplana.
Sokołowski Zygm. z ż., Warszawa, George.
Skowroński Hipolit z r., Poznań, Wzlot.
Sosnkowska Marja, Warszawa, Sanat. Wojsk.
Susalówna Irena, Poznań, Morskie Oko.
Sułowska Janina, Warszawa, Oaza.
Suchański Edward z ż., Radom, **Szałas**.
Süsswein Leopold, Przemyśl, Wierchy.
Szeronosowa Helena, Warszawa, Janówka.
Szaniawska J. Anna, Dobromierz, **Warszawianka**.
Schmierer Dr. Jakób, Trembowla, Piast, Sienk.
Szymonowicz Wanda, Pińsk, Modrzejów.
Szypold Zofja, Warszawa, Nosal.
Szcześniak Wacław z ż., Tarn. Góry, Albion.
Szymańska Władysł., Lanckrona, San. Nauczyc.
Szuber Alojzy, Zbaraż, Karpiel, obok Brat. Pom.
Szulejowski Stanisł., Marki, Warsz. Kasa Ch.
Szymkowiakówna S. Rafaela, Poznań, Sercanki.
Sztantynowa Ursyn Apol., z c., Szaulicze, Wołodyj.
Szepietowski, Ostrów, Sanat. Wojsk.
Sznajdrowicz Adela z c., Stanisławów, **Maraton**.
Sztuka Marjan, Będzin, Ślązaczka.
Szczęśliwa Leonja, Łódź, Trzy Róże.
Szulc Wanda z siostrą, Poznań, **Sienkiewiczówka**.
Szadkowski Stanisław, Warszawa, Biała Róża.
Szajkowska Cecylja, Trzebinia, Szpital Klimat.
Starke Szymon, Sosnowiec, **Carlton**.
Steinberg Aleksander, Warszawa, Djana.
Steinberg Szymon, Warszawa, Djana.
Stypułkowska Olga, Warszawa, Lwowianka.
Starkowski Kazim., Poznań, **Renaissance**.
Strycharczyk Antonia, Kraków, Krokus.
Stern Artur z ż., Włocławek, Morskie Oko.
Strzelichowska Helena z c., Kałusz, Kosówka.
Stopyra Zofja, Rzeszów, Swoja.
Stańczyk Zenon, Kielce, Chryzantema.
Stańczyk Adam, Warszawa, Nosal.
Strzelczyk Kazimiera, Warszawa, Nosal.
Stypułkowski Zbigniew, Warszawa, Oaza.
Stebnowska Alojza, Horodenka, Sanat. Naucz.
Staško Jan, Kraków, Karpiel Obok Bratn. Pom.
Steinówna Antonina, Września, **Krywań**.
Stonarski Władysław, Chelm, Sanat. Wojsk.
Stelmachiewicz Hel., Brzeżany, H. p. Gewontem.
Stefański Czesław z ż., Poznań, Zbyszko.
Stankiewicz Emilja, Warszawa, Kościeliska 46.
Taube Gustaw, Warszawa, **Warszawianka**.
Tadanier Fryderyk, Kraków, Morskie Oko.
Traubner Ema z c., Bielsko, H. Europejski.
Terlecka Irena z s., Borek Fał., Jasna Pani.
Telechowicz Bernard z ż., Ozorków, Lotos.
Templowicz Dr. Henryk, Poznań, Oaza.
Templinówna Wanda, Toruń, Dom Turyst. Naucz.
Trębicki Tadeusz, Radlin, Szpital Klimat.
Thorn Ignacy i Salom., Kraków, Poraj.
Tomaszewska Wanda, Lwów, Rozтока.
Toczyski Zbigniew, Warszawa, **Miła**.
Turyn Stefan z r., Lwów, H. p. Gewontem.
Tusznia Apolonj., Koziniec, Polic. Dom Zdr.

Tusznia Paulina, Koziniec, Polic. Dom Zdr.
Tugendhat Lida, Bielsko, **Sienkiewiczówka**.
Tymińska Klementyna z c., Warszawa, Zamieć.
Ujejski Tadeusz, Krzemieniec, H. p. Gewontem.
Verschleiser Ida z c., Lwów, Bristol.
Vetter Klara, Katowice, Oaza.
Wasiak Stanisław, Aleksandrów, **Szałas**.
Wasserbergerowa Klara z c., Kraków, **Carlton**.
Wasser Jerzy, Lwów, Biała Róża.
Werner Artur, Ruda, Lipnica.
Wernerowa Helena, Seroczyn, **Warszawianka**.
Wilkowa Irena, Katowice, Bristol.
Wieczorek Romana, Warszawa, Nosal.
Wikarski Stefan z ż., Warszawa, Kamilla.
Witucki Teofil, Katowice, Ślązaczka.
Willman Wiktor, Warszawa, Atlas.
Wściński Wilczek Piotr, Sosnowiec, **Przedświt**.
Wierońska Irena, Rawicz, Tatr.
Wielgowski Szaja, Łódź, Janina.
Wiśniewska Jadwiga, Grajewo, Szpital Klimat.
Wojtukiewicz ks. Józef, Łuck, Księżówka.
Wolman Dawid, Łódź, Morskie Oko.
Wojtanowicz Zygmunt, Jarosław, **Pod Gubałówką**.
Wojciechowska Kazim., Warszawa, Warsz. K. Ch.
Wolkowyński Stanisław, Warszawa, **Krywań**.
Wolkówna Zofja, Kraków, **Heńka**.
Wójtowicz Stefan, Zaborów, Szpital Klimat.
Wysocki Jan, Warszawa, Wrzos.
Wyrzykowski Jerzy, Warszawa, Janka.
Zatryb ks. L., Ostrołęka, Księżówka.
Zachariasiewicz St. i Fr., Lwów, Szkolna, Czarn.
Zapart Aniela, Warszawa, **Snieżka**.
Ziebrat Oswald, Aleksandrów, Lotos.
Zielińska Irena, Lwów, Sanat. Wojsk.
Zientek Anna, Warszawa, Kościeliska 46.
Zieleniewska Marja, Sosnowiec, Kosówka.
Zończyńska Helena z c., Lwów, Zamieć.
Zmijewska Wład., Nowe Miasto, Witkiewicza 15.

Z dn. 12 i 13 stycznia 1930.

Alichniewicz Henryka, Łęczycza, **Biały Dom**.
Atlas Stefania, Lublin, H. p. Gewontem.
Antoine Dr. Herbert, Berlin, **Wersal**.
Alberti Leon, Kraków, Staszczkówka.
Abaerdam Renée, Kraków, Złota Pantera.
Aleksandrowicz Edward, Lwów, **Warszawianka**.
Ajnkornówna Gustawa, Łódź, Stochówka.
Bąkowski Jaxa Ludwik z ż., Warszawa, Włodka.
Blajerowa J. Janina, Zawiercie, Grunwald.
Balcer Zbigniew, Kraków, Cieślówka.
Braun Izrael, Łódź, Szczęsna.
Baumingerówna Ida, Kraków, Granit.
Braun Adolf, Poznań, Bristol.
Brandys Irena, Bydgoszcz, **Sienkiewiczówka**.
Batkówna Marja, Kraków, Alinek.
Benko Ryszard, Kalisz, **Borek**.
Berkowicz Małka, Mielec, Kościeliska 39.
Berenbaum Paweł, Warszawa, Djana.
Bereg Gustaw, Będzin, **Sienkiewiczówka**.
Bernacka Józefa, Alwernia, Tomkówka.
Bilukiewiczówna Józefa, Wilno, Czerw. Krzyż.
Bierzeński Leon, Poznań, Rzymianka.
Binder Eleonora, Kraków, Poraj.
Birnholt Irena, Warszawa, Mascotte.
Billówna Marja, Lwów, **Warszawianka**.
Bieżeński Zygm. z ż., Kraków, **Warszawianka**.
Bizanz Jan z br., Kraków, Morskie Oko.
Binderówna Eleonora, Kraków, H. Europejski.
Bornówna Hilda, Toruń, Czerw. Krzyż.
Bojda Józef, Tarn. Góry, Szpital Klimat.
Bocheńska Cecylja, Warszawa, **Ziemiański**.
Bzowska Teresa, Droginia, Stokrotka.
Bocheński Adolf, Ponilewo, Stamary.
Boniecki Stefan, Warszawa, Zośka.
Böhm Ignacy, Katowice, Szpital Klim.
Boner Bonnemarie, Niemcy, Bristol.
Boinow George, Ameryka, Bristol.
Borsuk Leon z ż., Brudzew, Stamary.
Bohuszewiczowa Stan. z s., Warsz., Kościeliska.
Borońska Marta, Poznań, **Januszek**.
Bronstein Stanisław z ż., Łódź, Jurand.
Bromilska Helena, Kraków, Piłsudskiego 68.
Bubińska Olga, Paryż, **Radowid**.
Burzeński Leon, Poznań, Rzymianka.
Burczyk Tadeusz, Warszawa, Pyszna.
Ciaputa Władysław, Dębniiki, Morskie Oko.
Cieślukowska Stanisł., Lwów, Bristol.

Cieślówna Antonina, Katowice, Cieszynianka.
Cukierstajn Abraham, Zamość, San. Dr. Łoocki.
Cukierman Rachela, Warszawa, Zawory.
Cucjew Katarzyna, Zaleszczyki, Tadzikówka.
Chmielewski Marja, Przemyśl, Czerw. Krzyż.
Chojecka Marja, Rabsztyn, Szpital Klimat.
Chornikowski Edward, Kraków, Szopenówka.
Chłopek Jan, Buczac, Polic. Dom Zdr.
Cholewińska Bron., Warszawa, Czernichowianka.
Chojecka Iza, Warszawa, Blanka.
Chinczyński Izrael, Łódź, Dworek.
Chrzęszczówna Marja, Graboszyce, **Carlton**.
Czarnecka Julja, Wymyślin, Boruta.
Czekaj Edward, Kielce, **Leśniczanka**.
Czarnecka Marja, Choroszcza, Bulw. Słowackiego.
Czernow Jerzy, Warszawa, Morskie Oko.
Czarnowska Aleksandra, Warszawa, Stamary.
Czerwonka Stanisław, Warszawa, **Renaissance**.
Dajkowski Leonard, Warszawa, Walówka.
Demel Juljusz, Warszawa, Nosal.
Dejtko Antoni, Warszawa, Krzemień.
Dimitriew Jerzy, Bisenkanie, Szpital Klimat.
Dittmajerówna Anna, Poznań, Władysławka.
Dzięgielewska Jadwiga, Przenańka, Zwiłacz.
Dzierzkówna Janina, Warszawa, Zakrzówek.
Domkówna Joanna, Warsta, Szpital Klimat.
Dobrowolski Stan., Zegrze, Bohdanówka.
Downarowiczowa Antonina, Wilno, Pyszna.
Domiński Wojciech, Skrzyszewy, Stamary.
Doleżałówna Gusta, Łodygowice, H. Europejski.
Dmochowski Jerzy, Jelenice, Lwowianka.
Dukarewicz Cecylja, Warszawa, Świt.
Dubiel ks. Klemens, Czerski, Księżówka.
Dubowik Jan, Poznań, Niespodzianka.
Dylla Alojzy, Katowice, **Sienkiewiczówka**.
Englertówna Janina, Warszawa, Oksza.
Elonowicz Włodzimierz, Ozorków, Bristol.
Enoch Mac Dan, Bielsko, Dworzec Tatr.
Fafius Janina, Warszawa, Hala.
Frankenstein Abraham, Warszawa, Morskie Oko.
Feilgut Arnold, Kraków, Wierchy.
Feldman Dr. Ben, Czortków, **Wersal**.
Freundowa Marja, Kraków, Zawory.
Feigenbaum Leon, Warszawa, Djana.
Filipkowska Janina, Łódź, Siemianówka.
Fischer Franc. z ż., Żółkiew, Złota Pantera.
Einkelkraut Lena, Warszawa, Mascotte.
Fidyk Ignacy z ż., Częstochowa, Albatros.
Floryjańczyk Marta, Zdrojówka, Janówka.
Folga ks. Marjan, Krzyżanowice, Stamary.
Fojkisowa Herta, Michałkowice, Cieszynianka.
Funarska Irena, Tarnów, Strzecha.
Gaje Jan, Ropa, Szpital Klimat.
Gargulówna Marja, Kraków, Oksza.
Galewski Tadeusz z br., Krynica, Zakątek.
Grabowski Dr. Zbigniew, Kraków, Morskie Oko.
Gajtchaich Tylli z c., Kraków, Krupówki 35.
Gajec Leon, Kraków, Lida.
Grabowski Kazimierz, Toruń, Helenka.
Graff Dawid, Warszawa, Zawory.
Gajewska Barbara, Warszawa, **Snieżka**.
Goetlówna Sabina, Rożdżeń, Czerw. Krzyż.
Gelblum Rozalja, Warszawa, Mała.
Grzęska Zofja, Chojnice, Bohdanówka.
Ginzburg Ewa, Warszawa, Świt.
Ginzburg Balbina z c., Warszawa, Mascotte.
Gliner Helena, Warszawa, Świt.
Golikówna Wanda, Siersza, Szpital Klimat.
Grosfeld Dr. Ludwik, Przemyśl, Oaza.
Gottdiener Deisder, Koszyce, Morskie Oko.
Górkiewicz Franc., Wadowice, Mieloch, Ogrod.
Gołajewski Marjan z sios., Warszawa, Sulejówka.
Golonka Jerzy, Kraków, Baranówka.
Głowacki Jan, Katowice, Bank Polski.
Górecka Irena, Schodnica, Bristol.
Gostkowska Br. Róża z r., Tomicz, Oaza.
Górska Jadwiga z r., Kraków, Szkolna, Bratkowa.
Gołębiowska Janina, Lublin, Zychoniówka.
Guliński Eligjusz, Warszawa, Nasza.
Gurczak Józef, Kraków, Krzysia, Tatary.
Hawrankówna Danuta, Lwów, Szpital Klimat.
Haćia Witold, Osidz, **Wersal**.
Haliński Stanisław, Lwów, Zośka.
Hawrankowa Olga, Lwów, Wiktorja.
Herman Teresa, Warszawa, Smereków.
Hellmich Janina, Warszawa, George.
Herzigowa Estera z s., Mielce, Kościel. 29.
Heiba Józef, Katowice, Storzcyk.
Hellwig H., Lwów, **Wersal**.
Herbert Dr. A., Berlin, **Wersal**.
Horst Władysław, Biała Podl., **Wersal**.
Horowitzówna Stella, Rzeszów, Znicz.
Hućekówna Halina, Alim., Świetlana.
Hublowa Stefania, Warszawa, Leśniakówka.
Iberle Józef, Sarny, Polic. Dom Zdr.
Izycki-Herman Tadeusz, Grudziądz, **Radowid**.
Jagodzińska Konstancja, Grudziądz, **Radowid**.
Jaspan Abram z ż., Wilno, Wacława.
Jackowska Janina z s., Warszawa, **Borek**.
Jeżewska Wanda, Gniezno, Szkolna, Czarniak.
Jalińska Antonina, Warszawa, Halusia.
Jerzykowska Marja, Rozwadów, Jasna Pani.
Jendrych Józef, Warszawa, Albatros.
Jewniewicz Kazim. z ż., Sosnowiec, **Szałas**.
Jędrzejczak Jan, Warszawa, Oaza.
Jungfermilen Moszek z sios., Warszawa, Dworek.
Jung Anna, Lwów, **Warszawianka**.
Kwaśniewski Leszek, Kraków, Szpital Klimat.
Krajewska Anna, Katowice, **Biały Dom**.
Kasperska Wł., Poznań, Poznanianka.
Karatiejew Mikołaj, Warszawa, Zagłoba.
Karniewski Jerzy, Warszawa, Zośka.
Kapusta J., Będzin, **Leśniczanka**.
Kahan Regina, Kraków, H. Europejski.
Kapliński Judel, Stonim, Morskie Oko.
Karczewski Zdzisław, Sielec, Wiosna.
Kawczyńska Krystyna, Kamień, Cieślówka.
Kamienobrodzki Edmund, Lwów, Baszta.
Kwaśniewski Jan, Warszawa, Przystań.

Kagan Adela, Białystok, Adela.
 Krzeczowski Roch., Warszawa, Kubinówka.
 Kenigkeit Balbina, Warszawa, Mascotte.
 Krebsowa Edyta, Przemyśl, Mascotte.
 Kremer Aron, Białystok, Adela.
 Kenar Antoni, Warszawa, w górach.
 Kellner Juljusz z ż., Lwów, Strzecha.
 Kinastowski Jan, Kielce, **Krywań**.
 Koralewski Mieczysław, Warszawa, Pol. Dom Zd.
 Koźdoń Paweł, Rogoźno, Turnia.
 Kohanowa Rala, Łódź, Djana.
 Krogulski Ludwik, Góra Kalwarja, **Krywań**.
 Knoll Lola, Kraków, **Maraton**.
 Knothe Jerzy, Warszawa, Mysza.
 Kon Michał, Poznań Morskie Oko.
 Kozłowska Jadwiga, Warszawa, **Marilor**.
 Kozłowiecka M., Huta Komorowska, Stamary.
 Kopicz Stanisław, Lwów, Szopenówka.
 Krogulski Stanisław, Wołkowsk, Radjon.
 Kotarska Marja, Warszawa, Oaza.
 Korn Ewa, Tarnobrzeg, Dworek.
 Kosicka Marcelina Warszawa, Dom Banku Polsk.
 Kotlińska Janina, Panniewice, Szopenówka.
 Kobylecki Wac. z c., Częstochowa, Paryżanka.
 Klodowski Jan, Kielce, **Renaissance**.
 Konarzewska Jadwiga, Warszawa, **Śnieżka**.
 Kopperowa Janina, Fr. Zwiżacz.
 Kowalewski Miecz., Rzeszów, H. p. Gewontem.
 Kolszewski Konrad, Poznań, H. p. Gewontem.
 Kruszowa Marja z c., Pabjanice, **Radowid**.
 Kurcowa Czesława, Będzin, Oaza.
 Kulczycki Tadeusz, Krzeszowice, Nosal.
 Kruzowa Zofja, Warszawa, Zacisze.
 Kuźmicka Marja, Warszawa, Dom Banku Polsk.
 Kryńska Hanna z c., Lublin, Biały Dworek.
 Kryszylowicz Waclaw, Warszawa, Helenka.
 Kryszczyńska Zofja, Łódź, Pomoc Bratnia.
 Lande Sruł, Łódź, Szczęsna.
 Lachiewiczówna Celina, Gostynin, Kościeliska 39.
 de Lazzarini August, Białoczą, Skaut.
 Lamensdorf Hel. z siostrą, Kraków, Zawory.
 Lacka Marja, Warszawa, Albatros.
 Lao Józef, Sarny, Bystre, Łojas.
 Lachowiczowa Elżb. z r., Wilno, Kościeliska 77.
 Lewandowski Leon, Wilno, Szpital Klimat.
 Lewit Maurycy, Piotrków, H. Europejski.
 Leseda Antoni, Kraków, Cieślówka.
 Lebson Celina, Łódź, Djana.
 Leźnicka Alina, Warszawa, **Carlton**.
 Leśniakówna Marja, Zakopane, Lida.
 Lewin Rozalja z c., Warszawa, **Carlton**.
 Leja Aleksander, Toruń, **Krywań**.
 Lewy Paweł, Łódź, H. Europejski.
 Lichter Rosa, Warszawa, Krupówki 35.
 Lindner Ryszard z ż., Bielsko, Stamary.
 Lichtenbaum Edward, Warszawa, Djana.
 Lisak Józef z r., Kraków, **Renaissance**.
 Lipszyt Ryszard z ż., Kraków, Bristol.
 Lipschitz Henryk, Kraków, Staszczkówka.
 Lisicka Marja, Warszawa, **Szałas**.
 Lossow Helena z c., Gryźyce, **Radowid**.
 Lubelska Aniela, Kraków, Jerzyk.
 Lucht Waltraut, Bielsko, Dworzec Tatr.
 Łytwyn Włodzimierz, Lwów, Szpital Klim.
 Łócarz Zofja, Kraków, Parc. urz., Brzezka.
 Łaszkiwicz Marja, Sosnowiec, **Ruczaj**.
 Łyczek Antoni, Kraków, Baranówka.
 Majewski Tadeusz, Warszawa, Stamary.
 Malczewski Juljusz, Lwów, **Radowid**.
 Mamak Antonina, Lipowe, Odrodzenie.
 Mandukówna Jadw., Warszawa, Czernichowianka.
 Majcher Bolesław, Żórawiec, **Leśniczanka**.
 Maciejowska Janina, Biała Podl., **Biały Dom**.
 Manikowski Tadeusz, Warszawa, Krysia.
 Malinowski Jerzy, Pietrzyków, Mysza.
 Mańkiewicz Jadw., Częstochowa, George.
 Mańkowska Marja, Warszawa, Paryżanka.
 Miedzińska Jadwiga, Siedlce, H. Europejski.
 Mięśowicz Zygmunt, Lwów, Bristol.
 Mittelstädt Zygmunt, Lisewo, **Warszawianka**.
 Mikke Zofja, Warszawa, Albion.
 Mindakowa Wiera, Kawenczyn, Baranówka.
 Mikuła Tadeusz, Warszawa, Baszta.
 Miszewska Alicja, Warszawa, Paryżanka.
 Motylewski Kazim., Katowice, **Renaissance**.
 Mosiewiczowa Róża, Przemyśl, Oaza.
 Mülsztejn Dr. Marek, Lwów, Zawory.
 Murin Antoni z br., Czechosł., **Warszawianka**.
 Müller Emilja z s., Warszawa, **Warszawianka**.
 Muchowicz Marjan, Warszawa, Bohdanówka.
 Muszyński Wiktor, Toruń, Sędziówka.
 Muzin Matej, Londyn, H. Europejski.
 Mystkowska Stefania, Warszawa, Jordanówka.
 Młynarska Janina, Kraków, **Carlton**.
 Nasibirska Gustawa, Warszawa, Uciecha.
 Najman Marek z ż., Będzin, Granit.
 Niecko ks. Edward, Hrubieszów, Oksza.
 Niechajówna Kazim., Poznań, Dom Banku Polsk.
 Ogórek Henryk, Mikulicze, Polic. Dom Zdr.
 Ostrowski Dr. Henryk, Wąbrzeźno, **Wersal**.
 Oszerowicz Jojna, Łódź, Janina.
 Okocimska Götz Antonia, Okocim, **Carlton**.
 Ostrowska Lila, Poznań, Nasza.
 Orsetti Bronislawa, Kunice, Marilor.
 Odyński Ignacy, Lipnik, **Wielkopolanka**.
 Osten Sacken Antoni, Poznań, Morskie Oko.
 Pajawis Jan, Oszkinie, Pyszna.
 Parkot Antoni, Warszawa, Oaza.
 Prede Eugenjusz, Warszawa, Polic. Dom Zdr.
 Przędziński Waclaw, Bielsko, Kresy.
 Piterman L., Łódź, Szczęsna.
 Pietke Zygm. z ż., Warszawa, Boromeuszki.
 Prillwitz Joachim, Niemcy, Bristol.
 Pikholówna Marta, Kraków, Bezimienna.
 Płaska Janina, Lublin, Biały Dworek.
 Polner Leon, Lwów, Janosik.
 Podwiński Waclaw, Warszawa, Czernichowianka.
 Pogorzelska Helena, Warszawa, Kamilla.
 Płoński Henryk, Krobia, Slimakówka.
 Płowski Aleks. z ż., Sokolowo, **Marilor**.

Potajallo Stanisław, Wołomin, Warsz. Kasa Ch.
 Pokrzywianka Anna, Kraków, Jasny Domek.
 Radziński Józef, Lwów, H. Europejski.
 Ralski Dr. Lesław, Kraków, Grunwald.
 Rachmilewicz Mea, Łódź, Djana.
 Radzikowski Kazimierz, Lwów, **Warszawianka**.
 Rek Stanisław, Stanisławów, Polic. Dom Zdr.
 Reinerówna Karola, Sosnowiec, **Marilor**.
 Reichowa Ida z s., Łodygowice, H. Europejski.
 Richter Zygmunt, Czechosłow., Morskie Oko.
 Rosenblumowa Sala, Warszawa, Zawory.
 Rosiński Zygmunt, Warszawa, Morskie Oko.
 Romiszewska Emilja, Warszawa, Baranówka.
 Rodak ks. Stanisław, Wilagorza, Księżówka.
 Rosiński Zygmunt, Warszawa, **Maraton**.
 Rosner Ignacy, Krkaów, Wierchy.
 Roguski Kazimierz, Kielecki, **Marilor**.
 Roguska Helena, Kunice, **Marilor**.
 Różańska Wanda, Ostrowiec, Kubinówka.
 Rojkówna Marja, Lwów, **Warszawianka**.
 Rokoškówna Anna, Kryńca, Stanisława.
 Romaniak Emilja, Jasło, Stanisława.
 Rogowski Roman, Czarny Las, Bristol.
 Rumanstorfer Tadeusz, Kraków, Skibówki 17.
 Rudolph Stanisław, Ostrołęka, Modrzejów.
 Rybicki Edward, Warszawa, **Maraton**.
 Sawicki Michał, Pruszków, Grunwald.
 Salesinówna Henryka, Kobyłka, **Krywań**.
 Salach Leonja, Warszawa, **Carlton**.
 Sanal Józef, Warszawa, Bristol.
 Sacken Osten Ant. O., Poznań, Morskie Oko.
 Selnall Szulem, Kraków, Dworek.
 Seiler Marja, Stanisławów, Łubień.
 Spirerowa Teofila, Kraków, Anastazja.
 Sitko Piotr z r., Kr. Huta, Ślązaczka.
 Śliwińska Janina, Lwów, Waclawa.
 Sianożęcki Piotr, Nowogródek, Morskie Oko.
 Słonarski Władysław, Chelm, Sanat. Wojskowe.
 Sosnowska Ludwika, Kraków, Paryżanka.

Dr. ALFRED KAMSLER
 Specjalista chorób płuc —
 b. długoletni I. Asystent leczniczo-kanalnych
 w Davos — Levsin i Montana
 osiedlił się
 w ZAKOPANEM, ul. T. Kościuszki, dom
 Rawskiego telefon Nr. 570.
 Najnowsze metody lecznicze.

Sosnowski Feliks, Horochów, Polic. Dom Zdr.
 Soboń Wojciech, Katowice, **Śnieżka**.
 Skotarczak Wiktor, Poznań, Stella.
 Sochaczewska E. z c., Łódź, Cis.
 Smudziński Zygfryd, Leszno, Morskie Oko.
 Suszyńska Janina, Warszawa, Włodka.
 Szybniak Regina, Łódź, Krupówki 35.
 Sygula Stefan, Brześć n. B., Stamary.
 Schenbeck Elżbieta, Kraków, Włodka.
 Szperber Dr. W. z r., Kraków, Parc. Urz. Brzezka.
 Szeliga Antoni, Kraków, **Biały Dom**.
 Szwarcer Kurt, Król. Huta, Ogrod., Mieloch.
 Schaff Józef z ż., Lwów, Bristol.
 Szmuszkowiczówna Anna, Warszawa, Zalesie.
 Szahuniewicz Rawicz J., Lwów, Lalka.
 Szwarz Sonia, Łódź, Djana.
 Szpirówna Róża z siostrą, Lublin, H. p. Gewontem.
 Szwarz Wiesław, Warszawa, Dom Banku Polsk.
 Szajniakówna Róża, Łódź, Maryśka.
 Schwarzerowa Zofja, Jarosław, Mascotte.
 Szpilfogel Julja z s., Warszawa, **Carlton**.
 Schnall Szulem, Kraków, Dworek.
 Schule Marja, Gródek, Dworek.
 Szatkowski Zygmunt, Górki Wielkie, Kresy.
 Szyzałowa Kazimiera, Lwów, Baszta.
 Szydłowska Celina, Warszawa, D. Banku Polsk.
 Starzewska Helena, Zabłotów, Paryżanka.
 Starzyńska Marja, Krzyszkowo, **Leśniczanka**.
 Stokowska Ludwika, Warszawa, **Warszawianka**.
 Stelmachiewicz Helena, Brzeziny, Mołodów.
 Starczewski Walery, Warszawa, **Carlton**.
 Stojowska Aleksandra, Tomicz, Oaza.
 Targowski Andrzej, Kraków, **Konradówka**.
 Tauberówna Fela, Kielce, H. Europejski.
 Targownik Bolesław, Warszawa, Stochówka.
 Tamawska Izabella, Katowice, Wiktorja.
 Tarnowska Marja, Płock, Orla.
 Tauberówna Felicja, Kielce, Adela.
 Trent Stanisław, Kraków, Grunwald.
 Tempel Hilary, Warszawa, Bristol.
 Trzepakówna Stan., Krotoszyn, Kuźnice, Denek.
 Trzebiałowski Stefan z ż., Poznań, Stella.
 Treitel Anna, Sosnowiec, **Marilor**.
 Tillesowa Matylda, Kraków, Strzecha.
 Tomirski Roman, Lisewo Duże, Carmen.
 Toruń Leopold, Warszawa, **Warszawianka**.
 Tunkiel Cecylja, Warszawa, Krupówki 35.
 Uszyński Bruno, Lwów, Kosodrzew.
 Urbankowa Anna z s., Katowice, Cieszyńnianka.
 Urban Stanisław, Warszawa, Albatros.
 Waczyński Marjan, Częstochowa, Lotos.
 Wajnsztok Bernard z siostrą, Łódź, Djana.
 Waks Jakób, Białystok, Stochówka.
 Waszyńska Leontyna z c., Poznań, Bristol.
 Wartenburg York Hr. Nina, Niemcy, Bristol.
 Wartenburg York Hr. Paweł, Niemcy, Bristol.
 Wakren Otto, Warszawa, Walówka.
 Wajberg Symcha, Bydgoszcz, **Sienkiewiczówka**.
 Weindling Juljusz, Kraków, H. Europejski.
 Wexner Tobiasz, Kraków, Morskie Oko.
 Weiss Jerzy, Łódź, Swoja.
 Wesołowski Andrzej, Pińczów, Bristol.
 Wexner Tobiasz, Kraków, H. Europejski.
 Węglewski Jerzy, Warszawa, Skaut.
 Werthal Dawid, Kraków, Dworek.
 Wilczyńska Zofja z c., Poznań, Antai., Witkiewicz.
 Winter Ala, Gdańsk, Świt.
 Winiczenko Jan, Uchanie, Dom Turyst. Naucz.
 Wierszycka Aleksandra, Warszawa, Orlątko.

Wittlin Leonja, Lwów, **Warszawianka**.
 Wojdelski Ryszard, Warszawa, Morskie Oko.
 Wolf Osias Lazar, Rumunja, Bristol.
 Wołagiewicz Jan, Warszawa, Lunieczka.
 Wołkowyski Dr. Feliks, Warszawa, Anastazja.
 Wołoszyński Tadeusz, Lwów, Radjon.
 Wysokowska Julja, Warszawa, **Marilor**.
 Wyżykowska Franc., Warszawa, Warsz. Kasa Ch.
 Zakrzewska Irena, Poznań, **Warszawianka**.
 Zakrzewska Stanisł., Czortków, Staszczkówka.
 Zaleska Eugenia, Chorzów, **Maraton**.
 Zakwaska Zdzisława, Warszawa, Bank Polski.
 Zajęcówna Zofja, Tarnów, Blanka.
 Zarebski Ignacy, Kraków, Niespodzianka.
 Zagórska Halina, Lwów, **Warszawianka**.
 Zielewiczowa Katarzyna, Żydowo, **Szałas**.
 Zieliński Edward, Rzeszów, **Ruczaj**.
 Zwierzchowski Roman, Poznań, Stella.
 Zielińska Jadwiga, Warszawa, Walówka.
 Zieliński Jerzy, Poznań, **Januszek**.
 Ziemiański ks. Aleks., Miżyniec, Księżówka.
 Zwoliński Franciszek, Końskowola, Junka.
 Żeleńska Halina z s., Kraków, **Konradówka**.
 Żygarska Helena, Sambor, Kosówka.

Z dn. 14 i 15 stycznia 1930.

Atlas Stefania, Lublin, Anastazja.
 Antonczykówna Irena, Radom, Zacisze.
 Aleksandrowicz Witold i J., Poznań, **Ziemiański**.
 Adamczyk Genowefa z c., Warszawa, **Maraton**.
 Apelblat Michel, Łódź, Zdrój.
 Auerbach Zygmunt, Kalisz, Zagórze.
 Andersowa Marja, Gniezno, Sanat. Wojskowe.
 Abraham Julja z r., Kraków, Uciecha.
 Barszap Abraham z ż., Krzemieniec, Słoneczko.
 Barański Jan, Łaziska, Nowot., St. Zwiżacz.
 Banaszkiwicz Helena, Warszawa, Lwówianka.
 Baranowska Janina, Warszawa, Albion.
 Bajówna Marja K., Przemyśl, Dom Banku Polsk.
 Badower Ludwik, Poznań, Olimpiada.
 Baranowa Stefania, Kościen, Złotogłów.
 Baranowska Jadwiga, Łódź, Albatros.
 Bartkowski Antoni, Stryżów, Sanat. Wojsk.
 Barysowa Helena, Kraków, Sanat. Wojskowe.
 Barczyński Józef, Dęblin, Sanat. Wojskowe.
 Beilstein Alfred, Łódź, Kubinówka.
 Beker Sara, Podgórze, Zdrój.
 Beckerman Erna, Kraków, Granit.
 Bewszko Adam, Lida, **Szałas**.
 Bielak Antoni z c., Rembertów, Wrzos.
 Bielawska Janina, Warszawa, Leśniakówka.
 Binder Eleonora, Kraków, Morskie Oko.
 Bieniówna Walerja, Tarnów, Maliniakówka.
 Bien Stanisław, Rządzin, Maliniakówka.
 Borek Róża, Katowice, **Wersal**.
 Bogusławski Izidor, Warszawa, Morskie Oko.
 Borsuk Wincenty, Warszawa, **Ziemiański**.
 Borkowska Hr. Stanisława, Warszawa, **Maraton**.
 Bornstein Zygf. i Elsa, Kraków, H. Europejski.
 Boratynowa Helena, Równe, Waclawa.
 Bzowska Jadwiga, Wilno, Zacisze.
 Brzozowski Tadeusz, Chorzów, Oaza.
 Brokowska Zofja, Warszawa, Wybrana.
 Bobolowa Stefania, N. Sącz, Odrodzenie.
 Bloch Jan, Jabłonna, Staszczkówka.
 Bober Władysław, Grodno, Sanat. Wojskowe.
 Bronowska Dora, Kalisz, Maryśka.
 Boczkowski Dr. Zygmunt, Warszawa, Gencjana.
 Bronowski Dr. Jerzy, Warszawa, Cieślówka.
 Borkowska Mańkowska A., Warszawa, **Ziemiański**.
 Burzyński Józef, Warszawa, Zychoniówka.
 Buczkowski Dr. Tomasz, Warszawa, **Ziemiański**.
 Buchenhajn Olga, Częstochowa, Szopenówka.
 Bruner Marjan, Poznań, Ryś.
 Cebrzyńska Tekla, Białystok, Halina.
 Cebrzyńska Marta, Wilno, Halina.
 Cichoński Tadeusz, Warszawa, Lalka.
 Cybul Eugenjusz, Lubartów, Sanat. Nauczyc.
 Cymerman Anastazja, Włodzimierz, San. Wojsk.
 Czychiryn Władysław, Pilichowo, **Warszawianka**.
 Czubaszówna Janina, Lublin, Leśniakówka.
 Darski Dr. Stanisław, Gdynia, Oaza.
 Dąbrowa Alberta, Katowice, Cieszyńnianka.
 Dabidowski Edward, Jasna.
 Dejnarowicz Edward, Węgrów, Orlątko.
 Dębiski Janusz, Warszawa, Oaza.
 Dziadoszowa Józefa, Struża Kosarz., Tatr.
 Dźwigalska Marja, Częstochowa, Sanat. Wojsk.
 Dziuba Oto z ż., Tarn. Góry, Nowot., St. Zwiżacz.
 Domesowa Helena z r., Lwów, Znicz.
 Dwożyński Antoni, Poznań **Wersal**.
 Doleschal Gusta, Łodygowice, Trzy Róże.
 Drożdżyńska Pelagja, Poznań, Ryś.
 Dobrowolska Ntalja, Ostrów, San. Wojskowe.
 Domański Teofil, Warszawa, Paryżanka.
 Dybek Józef, Warszawa, Warsz. Kasa Ch.
 Dymszyna L., Warszawa, Sata. Wojsk.
 Elwing Melech, Trzebinia, Wanda.
 Einhorn Helena, Kraków, Poraj.
 Eliasberg Marta, Warszawa, Orawa.
 Erlich Balbina, Warszawa, Zawory.

Sanatorium dla płucno-chorych

pod kierownictwem

Dra Edwarda Łotockiego

w Zakopanem, ul. Chałubińskiego 5.

Staly lekarz na miejscu. Roentgen.

Laboratorjum. Centralne ogrzewanie.

Leżalnia w ogrodzie. Biblioteka dla

użytku chorych.

Blisze informacje: **Dr. E. Łotocki**

(tel. nr. 240).

Frankowski Wacław, Opalenica, Rzymianka.
 Flakowiczówna Róża, Kalisz, Maryska.
 Felix Róża, Łódź, Świt.
 Fenrychowa Teresa, Pudliszki, Czerw. Krzyż.
 Frölich Helena z r., Kielce, Zychoniówka.
 Fries Dr. Kalman z ż., Dęblin, Trzy Róże.
 Finkelstein Lirski Kaz., Sosnowiec, **Maraton**.
 Fijałkowska Leokadja z c., Warszawa, Pajac.
 Fibiger Irena, Kalisz, **Szałas**.
 Fogelman Karol z c., Warszawa, **Maraton**.
 Fomenkowa Anna, Czeladź, Lotos.
 Forkasiewicz Zofja, Warszawa, **Borek**.
 Fryszter Józef, Lublin, Polic. Dom Zdr.
 Granek Majer Szulem, Częstochowa, Dworek.
 Gajewski Eugenjusz, Morki, Warsz. Kasa Ch.
 Graniczewska Aleks., Rawicz, Sanat. Naucz.
 Gerstel Gitla, Pruchnik, Dworek.
 Gersten Hersz Ber z s., Kraków, Dworek.
 Germaszowa Felicja, Warszawa, Sanat. Wojsk.
 Gądówna Marja z siostrą, Łódź, **Sienkiewiczówka**.
 Gielanowski Stefan, Warszawa, Tadzikówka.
 Gierszewski Stanisław, Warszawa, **Carlton**.
 Godlewska Marja, Konin, Znicz.
 Goldberg Izaak, Biecz, Trzy Róże.
 Glowacka Jadwiga, Łódź, Santa. Wojsk.
 Górkowski Alfons, Warszawa, Sanat. Wojsk.
 Goldberg Zelig z r., Łódź, Wanda.
 Gutman Icek, Łódź, Morskie Oko.
 Guszowski Kazim. z ż., Warszawa, **Radowid**.
 Guzowska Władysława, Kutno, Tatry.
 Gutman Jakób, Łódź, Janina.
 Grzybowska Stefanja, Poznań, Smereków.
 Hanke Dr. Edward, Kr. Huta, Poznanianka.
 Hładkówna Hanna, Jarosław, Wrzos.
 Hasalowa Marja, Warszawa, Sanat. Wojsk.
 Hamer Henryk, Łódź, Maryska.
 Hamuliński Tad., Warszawa, Sant. Wojsk.
 Hejnikowska Stań., Warszawa, Murań.
 Helbich Irena z c., Konary, **Biały Dom**.
 Hempel Gustawa z s., Będzin, Dworek.
 Herse Helena z siostrz., Warszawa, Mirabella.
 Herkner Władysław, Warszawa, Santa. Wojsk.
 Hermelin Dr. Stanisław, Lwów, Morskie Oko.
 Holewiński Józef, Warszawa, **Maraton**.
 Honigwachs Dawid, Przemyśl, Morskie Oko.
 Hurwiczówna Zofja z siostrą, Warsz., **Maraton**.
 Huttel Marja, Warszawa, Warsz. Kasa Ch.
 Jabłczyńska Stanisława, Warszawa, Murań.
 Jabłońska Marja, Ożarów, Polic. Dom Zdr.
 Jastrzębska Marja, Włocławek, Czerw. Krzyż.
 Januszowa Antonina, Kraków, Morskie Oko.
 Jarkiewicz Józef, Warszawa, Luniecza.
 Jarnozuk Lewdoka, Warszawa, Curuśka.
 Jarnowska Kazimiera, Warszawa, Grunwald.
 Jankowski Bolesław, Łódź, **Sienkiewiczówka**.
 Jedrychowski Feliks, Lwów, Sanat. Wojsk.
 Joskowiczowa Franc., Warszawa, Zawory.
 Jurek Kazim., Warszawa, Dom Banku Polsk.
 Kaszub Moszek, Łódź, Wanda.
 Kramerowa Bronisława, Rzeszów, Anastazja.
 Klajner Szymcha, Częstochowa, Dworek.
 Kramarzówna Joanna, Bieżanów, Urszulanki.
 Kaltman Pola, Warszawa, Mascotte.
 Kwaśniewska Halina, Kraków, Nosal.
 Kwatek Genowefa, Warszawa, Staszeczkówka.
 Kajtelgiser Samuel, Naliboki, Luniecza.
 Kalinówna Cecylja, Warszawa, Oaza.
 Kaliński Stanisław, Płock, Odrodzenie.
 Krajówna Aniela, Poznań, Orcio.
 Kras Stanisław, Tarnów, Sanat. Wojsk.
 Krakor Edward z ż., Warszawa, Sanat. Wojsk.
 Krassowska Eugenia, Lwów, Sanat. Wojsk.
 Kamiński Paweł z ż., Warszawa, Paryżanka.
 Kazimierczak Janina, Warszawa, **Szałas**.
 Krawczykowa Rudnicka Hel., Sosnow., Wołody.
 Krzemiński Leon, Warszawa, **Wersal**.
 Kleinert Mieczysław, Łuck, Czerw. Krzyż.
 Klein Jakób, Dąbrowa, Zdrój.
 Kretowiczówna Aleks., Baranowicze, Sanato.
 Kliwer Piotr, Płońsc, Tatry.
 Kibler Romuald, Siemianowice, **Warszawianka**.
 Kitzman Michał z ż., Warszawa, Curuśka.
 Kotłowski Wacław, Warszawa, Morskie Oko.
 Kot Stanisław, Kraków, **Radowid**.
 Korytyńska Rita, Bielsko, Wojciechowo.
 Kłoniczka Marja, Poznań, Ryś.
 Kossatz Apolonja, Poznań, Ryś.
 Kotowska Lucyna, Warszawa, Piotrkowianka.
 Kotówna Marja, Pabjanice, Mirabella.
 Korbelowa Katarzyna, Katowice, Cieszynianka.
 Kosińska Halina, Nowa Wieś, **Radowid**.
 Kowalec Tadeusz, Warszawa, Stamary.
 Krotochwil Józef, Zawiercie, Poranek.
 Krogulecka Jniana, Przeworsk, **Pod Gubałówką**.
 Kopec Józef, Warszawa, Warsz. Kasa Ch.
 Kozłowska Helena, Krobica, Goplana.
 Koralewska Helena z sios., Warszawa, Atlas.
 Kowalewska Regina, Suwałki, Sanat. Wojsk.
 Kosicki Tadeusz, Dęblin, San. Wojsk.
 Kłopotowski Czesław, Warszawa, Sanat. Wojsk.
 Kloss Roman, Warszawa, Sanat. Wojsk.
 Kurnatowski Ryszard, Warszawa, Morskie Oko.
 Kuczewska Ludwika, Warszawa, **Radowid**.
 Kuzik Agnieszka, Wierczerze, Dom Wycieczk.
 Kubicki Feliks, Poznań, Curuśka.
 Kupniewski Zygmunt, Łowicz, Jerzewo.
 Kuklińska Zofja, Warszawa, San. Wojsk.
 Kurtyka Mieczysław, Tarnów, San. Wojsk.
 Kubiczowa Marcela, Warszawa, San. Wojsk.
 Kucelman Józef, Tarnopol, Frunwald.
 Kurzer Szarlota z sios., Limanowa, Morskie Oko.
 Krzymińska Ludwika, Poznań, **Carlton**.
 Landau Józef z ż., Łódź, **Czerw. Dwór**.
 Latzke Gotfryd, Wiedeń, H. p. Gewontem.
 Landfiszówna Helena, Wilno, San. Wojsk.
 Leslau H., Radom, Wnada.
 Leslau Sz. D., Radom, Wanda.
 Lewińska Wacława, Warszawa, Cieślówka.
 Lezerkiewicz Maks, Kraków, Olimpiada.
 Leworski Witold, Poznań, Luniecza.

Lewi Józef, Warszawa, Warsz. Kasa Ch.
 Lehmowa Fryderyka, Lwów, H. Sport.
 Leidner Abraham, Tarnów, Staszeczkówka.
 Leśniakowa Zofja, Brześć n. B., San. Wojsk.
 Lindnerówna Helena, Chełm, **Konradówka**.
 Lieblichowa Felicja, Kraków, Trzy Róże.
 Liebeskind Dr. Marcel z ż., Tarnów, **Kmicic**.
 Lipiecka Marja, Warszawa, San. Wojsk.
 Lothe Dawid, Warszawa, Orawa.
 Lustman Salomon, Warszawa, Warsz. Kasa Ch.
 Łukaszewska Jadwiga, Warszawa, Kamilla.
 Ławrowska Janina, Łódź, Czerw. Krzyż.
 Łazowski Mieczysław, Lwów, Sarjusz.
 Łapińska Kazimiera, Mińsk Maz., San. Wojsk.
 Łęczycki Jerzy, Warszawa, Dom Banku Polsk.
 Maj Majes, Kraków, H. Europejski.
 Makuszyńska Janipa, Warszawa, Bristol.
 Makowiecki Józef z ż., Warszawa, Stella.
 Maliszewska Jadwiga, Wilno, Tomkówka.
 Małecki Maksymilian, Godziętowy, Biały Dworek.
 Marczewski Stanisław, Warszawa, Warsz. K. Ch.
 Matuszewski Bolesław, Warszawa, Warsz. K. Ch.
 Mayerówna Anna, Oporówka, Ryś.
 Małek Waldemar Jarosław, **Biały Dom**.
 Mareschowa Elżbieta, Włocławek, Pajac.
 Markiewiczówna Marja, Sosnowiec, **Radowid**.
 Marciniak Tomasz, Klemensów, Orlatko.
 Majówna Marja, Radom, Wacława.
 Mandelberger Gustawa, Kraków, Granit.
 Mandelberger Ala, Warszawa, Granit.
 Maculewicz Jadwiga, Warszawa, San. Wojsk.
 Machalska Marja, Baranowicze, San. Wojsk.
 Matzner Chaskel, Mielec, Kościeliska 39.
 Menn Rachela, Warszawa, Świt.
 Mencner August Aleks., Toruń, Wacława.
 Mieloch Kazim., Poznań, Ogrodowa, Mieloch.
 Micewicz Marja, Katowice, Kamilla.
 Migdał Genia, Sosnowiec, Gordona.
 Mindak St., Kawenczyn, Baranówka.
 Michejda Dr. Jan, Poznań, Luniecza.
 Mnichowska Kazimiera, Poznańskie, Goplana.
 Mirowska Wnad, Werbkowice, Rzymianka.
 Mroczkowski Al. Jan, N. Wilejka, San. Łoocki.
 Monderer Dawid z ż., Kraków, Staszeczkówka.
 Moszkowski Wacław, Warszawa, Oaza.
 Morawski Jerzy, Skepe, Odrodzenie.
 Mühlsteinówna Janina, Kalisz, Maryska.
 Muzykowa Oktawja, Ostrów Pozn., Sanat. Wojsk.

Zakład Kosmetyki Lekarskiej i elektrolecznictwa

Dr. Szymona Papiera

specjalisty chorób skórno-wenerycznych
 Djatermja, lampa kwarcowa, elektryzacja, kaustyka.

LECZENIE ŻYLAKÓW

ul. Kościeliska 2 .: Tel. 449

Narewska Elżbieta, Warszawa, Zychoniówka.
 Natel Chaim z ż., Kraków, Poraj.
 Nagórny Tad., Miodeczno, San. Wojsk.
 Nejmanowicz Janina, Warszawa, Staszeczkówka.
 Neumanowa Ewa z s., Kraków, Oaza.
 Nechamkisa Hela, Łódź, Ludka.
 Nowaczyńska Marja, Łuck, **Szałas**.
 Norman Janina, Stawiski, Sanat. Naucz.
 Nowicki Stanisław, Poznań, Ryś.
 Nowak Józef, Poznań, Luniecza.
 Osińska Helena, Siedlce, Wybrana.
 Olszewski Bronisław, Warszawa, w górach.
 Osiowski Kazimierz, Warszawa, Lwowianka.
 Orda Marja, Nałęczów, **Radowid**.
 Oppenheim Henryk, Warszawa, Pomorze.
 Orsetti Bronisława, Kunice, Urszulanki.
 Oberhard Berta, Przemyśl, Mascotte.
 Oberfeld Jan, Złoczów, Stamary.
 Ostrowska Janina, Warszawa, **Przedświt**.
 Ostrowski Jan, Wrsazawa, **Przedświt**.
 Orleański Henryk, Grodzisk, Złotogów.
 Olszewska Janina, Warszawa, **Carlton**.
 Osterówna Franciszka, Dębica, **Januszek**.
 Osternowa Marja, Dębica, **Januszek**.
 Ordyłowski Jerzy, Grodno, Sanat. Wojsk.
 Orciuch Piotr, Nowogródzkie, San. Wojsk.
 Prazmewska Wanda, Warsz., Ks. Kaszelewsk. 5.
 Pawłowska Wanda, Rakoniesiec, Krupówki 17.
 Prams ks. Dr. Antoni, Poznań, Zakł. św. Józefa.
 Paciorek Bolesław, Kraków, Sanat. Wojsk.
 Pasikowska Władysł., Rembertów, San. Wojsk.
 Perczyńska Zofja, Piotrków, H. p. Gewontem.
 Pergament Abraham, Chrzanów, Dworek.
 Piryc Mala, Zamość, Zawory.
 Pietrapewski Józef, Sandomierz, Jasna.
 Pieniężna Wanda, Allenstein, **Januszek**.
 Pieniążek Witold, Żyrardów, **Sienkiewiczówka**.
 Plinkiewicz Bronisław z ż., Chełm, **Konradówka**.
 Pieczyńska Kazimiera, Ostrzeszów, Tatry.
 Polaczek Dr. Sławomir, Lwów, Albatros.
 Pogonowski Marjan Julj., Warszawa, **Januszek**.
 Poznerówna Halina, Łódź, Świt.
 Propper Jeremiasz z ż., Bielsko, Trzy Róże.
 Podolska Walentyna, Słonim, Wacława.
 Podstolski Serafin, Warszawa, Warsz. Kasa Ch.
 Prochnicka Jadwiga, Warszawa, Sant. Wojsk.
 Pszczołkowski Wojciech, Wrszawa, Zychoniówka.
 Pułatkiewiczowa Wanda, Bolechów, Zakątek.
 Puacz Leon, Mława, **Ruczaj**.
 Rakówna Ida, Lwów, Bocian.
 Rauch Karol, Warszawa, **Maraton**.
 Raspowia Truda, Katowice, **Radowid**.

Reichowa Bronia, Gdańsk, Bristol.
 Reich Ida z s., Łodygowice, Trzy Róże.
 Rennschüssel Marja, Częstochowa, Szopenówka.
 Rewzinówna Roma, Warszawa, Basia do Jaszcz.
 Rzepecka Stefanja, Poznań, Czerw. Krzyż.
 Reinerówna Karola, Sosnowiec, **Maraton**.
 Rzęglewska Jadwiga z r., Poznań, Pajac.
 Rzepówna Helena, Poznań, Sanato.
 Reinhardt Janusz z s., Grodzisk, Krysia.
 Riegelhaupt Emil, Lwów, San. Dr. Łoockiego.
 Ripper Wilhelm, Kraków, Oaza.
 Rosenmann Oskar, Lwów, **Warszawianka**.
 Rozen Sara, Palestyna, Djana.
 Roguska Helena, Kunice, Urszulanki.
 Rogojski Romuald Jan, Warsz., H. p. Gewontem.
 Rozkosz Stanisława, Warszawa, Warsz. Kasa Ch.
 Rozwadowski Mikołaj, Słonim, **Obrochtówka**.
 Roszkowska Jadwiga, Warszawa, **Borek**.
 Różanowicz Paweł, Suwałki, Wacława.
 Rowińska Helena, Kalisz, Sanat. Wojsk.
 Rusinowa Stefanja, Warszawa, Sanat. Wojsk.
 Rykaczewski Stanisław, Sosnowiec, Bohdanówka.
 Rygier Tauba, Warszawa, Ludka.
 Rygier Marja i Anna, Warszawa, Ludka.
 Sasinowska Leokadja, Warszawa, Mołodów.
 Sawicki Tadeusz, Częstochowa, Janka.
 Skalski Bronisław, Dęblin, Baszta.
 Sawczakówna Marja, Lwów, Skibówki 10.
 Sabatino J., Włochy, H. Sport.
 Spaczyńska Zofja, Brwinów, Sanat. Wojsk.
 Sławikowski Stan., Kraków, Sanat. Wojsk.
 Spektor Eryk i Eda, Łódź, Djana.
 Semran Marjan, Chojniec, Bohdanówka.
 Selzer Karol, Kraków, Morskie Oko.
 Sender Wacław, Warszawa, San. Wojskowe.
 Świejkowska Zofja, Wysock, Zamieć.
 Sierpowski Bohdan, Zduńska Wola, **Radowid**.
 Spizewska Halina, Poznań, Jaśka.
 Sieracka Lola, Tomaszów Maz., Trzy Róże.
 Spiess Rudolf, Drohobycz, Dom Banku Polsk.
 Świder Wanda, Warszawa, Luniecza.
 Sigalowa Sabina, Lublin, Sanat. Wojsk.
 Skoczeń Ignacy, Poznań, **Szałas**.
 Skoczeniówna Marja, Warszawa, Krzemień.
 Skorczyński Włodzimierz, Kraków, **Wersal**.
 Srokosz Walenty, Warszawa, Morskie Oko.
 Sowińska Izabela, Warszawa, Czerw. Krzyż.
 Sowkowa Marja, Katowice, Cieszynianka.
 Sokolnicki Gabrijel, Lwów, Morskie Oko.
 Słowikowska Janina, Warszawa, Sanat. Wojsk.
 Sobolewski Bolesław, Bydgoszcz, Sanat. Wojsk.
 Suski Stefan, Zielonki, Warsz. Kasa Ch.
 Skupień Leon, Łódź, Santa. Wojsk.
 Syska Kazimierz, Warszawa, Warsz. Kasa Ch.
 Szczepanik Stanisław, Warszawa, H. Europejski.
 Schlabs O. H. z s., Lwów, Lwowianka.
 Szlapa Dr. Roman, Poznań, **Szałas**.
 Scharff Herman z r., Sosnowiec, Grodona.
 Szpirówna Rena z sios., Lublin, Anastazja.
 Schinagel Dr. Raul z ż., Kraków, **Wersal**.
 Szyjkoński Stefan, Sosnowiec, Bohdanówka.
 Scheiningerówna Irena, Lwów, Mascotte.
 Szefer Andrzej, Dobra, Polic. Dom Zdr.
 Szeferowa Stanisł., Dobra, Polic. Dom Zdr.
 Szczepańska Gertruda, Białystok, Pajac.
 Schenker Zygmunt z ż., Kraków, Curuśka.
 Schmidt Marja, Warszawa, Leśniakówka.
 Schenker Chaim, Biała, Krupówki 35.
 Szefer Ryszard, Tarn. Góry, H. Europejski.
 Szolce Srokowska Walent., Warsz., San. Wojsk.
 Szlachowicz Felicja i Miecz., Warsz., Kościeliska.
 Sznapperowa Marja, Kalisz, Maryska.
 Szmonewska Halina, Rokitno, Sanat. Wojsk.
 Szymkiewicz Michalina, Jabłonna, Sanat. Wojsk.
 Szkopowicz Feliks, Warszawa, Polic. Dom Zdr.
 Straszynska Irena, Warsz., Stanisławowianka.
 Stępniewska Stan., Tarn. Góry, Cieszynianka.
 Storch Szymon, Kraków, Poraj.
 Stückgold Bella, Warszawa, Orawa.
 Sternberg Hela, Stryj, Trzy Róże.
 Streckerówna Izabella, Tyczyń, Sanat. Naucz.
 Steinbach Jerzy, Łódź, Kubinówka.
 Stępień Zofja, Radogoszcz, Spokojna.
 Stengert Józef, Poznań, Dom Banku Polsk.
 Strzałkowska Eleonora, Kraków, Snato.
 Staniewicz Władysław, Wilno, Sanat. Wojsk.
 Traubner Frida, Bielsko, Trzy Róże.
 Tenenbaumówna Zonia, Częstochowa, Bocian.
 Tenenbaum Helena, Kraków, Granit.
 Tęczowa Marja, Zamość, Baszta.
 Treitel Anna, Sosnowiec, **Maraton**.
 Tejchman Władysława, Nieśwież, Zośka.
 Tortowski Kazimierz, Poznań, H. Europejski.
 Tomaszewski Marjan z ż., Poznań, Leśniakówka.
 Tomaszewski Antoni z ż., Warszawa, San. Wojsk.
 Tojza Czesław, Koronowo, Sanat. Wojsk.
 Turyczyn Dr. Kazimierz, Rzeszów, H. p. Gewont.
 Turyczyn Eleonora, Poznań, H. p. Gewontem.
 Trylowski Edward, N. Targ, Sanato.
 Tyliński Władysław, Radom, Poznanianka.
 Tymieńska Wiktorja, Warszawa, Sanat. Wojsk.
 Ułiszewska z r., Września, H. p. Gewontem.
 Urbańska Janina, Poznań, H. p. Gewontem.
 Urawska Marja, Pruzana, Sanat. Wojsk.
 Urman Artur, Drohobycz, **Warszawianka**.
 Vogtówna Zofja, Kraków, Eden.
 Wajnsztok Natalja, Warszawa, Staszeczkówka.
 Walpuski Horst, Gniew, Sienkiew., Gałek.
 Wajnsztok Wanda, Warszawa, Świt.
 Wagelewicz Paweł, Poznań, Olimpiada.
 Wąsik Antoni, Warszawa, Zagłoba.
 Wagner Łucjan, Grodno, **Wersal**.
 Weissman Alfred, Kraków, Anastazja.
 Weissman Jan, Lwów, **Kmicic**.
 Weinsteinówna Teodora, Warszawa, Zawory.
 Wigdorowicz Lidja, Równe, Adela.
 Winczorek Jan, Warszawa, Lalka.
 Wiczorkówna Stefanja, Inowrocław, Orlatko.
 Wittman Wiktor, Warszawa, Staszeczkówka.
 Wielochowska Wład. z s., Warszawa, Pajac.

Wścibski Wilczek Piotr, Sosnowiec, Jerzewo.
Wilkoński Wojciech, Leszno, Sanat. Wojsk.
Wróblewski Tadeusz, Bydgoszcz, Goplana.
Wolniczek Antoni, Częstochowa, San. Wojsk.
Wójcikówna Izabela, Kielce, Polic. Dom Zdr.
Wurzlówna Marja, Chrzanów, Jurand.
Wypiórkiewicz Marjan, **Szałas**.

Zabłocki Sawicz Kaz., Poznań, Biała Róża.
Zapiata Stefan, Jarocin, **Warszawianka**.
Zawidzka Marja, Warszawa, **Wielkopolanka**.
Zaniewska Wanda, Grodno, Nosal.
Zajczkowski Andrzejj, Wilno, Sanat. Wojsk.
Zajczkowska Stanisława, Warszawa, San. Wojsk.
Zelbaum Bernard, Kraków, Anastazja.
Zelińska Halina, Warszawa, Cieślówka.
Zeje Włodzimierz, Warszawa, Baranówka.
Zdebska Marja, Lwów, Sanat. Wojsk.
Zins Mina, Tarnów, Strzecha.
Zinkowa Teresa, Łódź, Lwowianka.
Ziółkowska Zofja, Poznań, Dom Banku Polsk.
Zielonka Józef, Płock, Sanat. Wojsk.
Zmysłowski Adam, Lublin, Jerzewo.

Żółtek Adam, Warszawa, Świt.
Żak Henryk, Poznań, Sienkiew., Gałek.
Żołnierkiewicz Ant., Nowogródek, Czerw. Krzyż.
Żarnecka Wanda St., Łódź, Polanka.

Z dnia 16 stycznia 1930.

Arendarski Józef, Szydłów, Kosówka.
Antoszewicz Jerzy, Jarosław, **Konradówka**.
Braw Mozes, Kraków, Bocian.
Bannetowa Fryda, Kraków, Granit.
Bencowa Jadwiga, Łódź, Dom Turyst. Naucz.
Bergmanowa Hela, Warszawa, Krupówki 35.
Borzewski Dr. Władysław, Poznań, **Radowid**.
Cenzorowska Marja, Iwonice, **Radowid**.
Cywusz Helena, Kalisz, Stochówka.
Cyrulińska Marja, Warszawa, Walówka.
Czajkowska Stan. z s., Warsz., Dom Tur. Naucz.
Dąbski Nalicz Paweł, Poznań, **Konradówka**.
Dagnan Wilhelm, Tarnów, Przysań.
Ecksteinowa Adela, Lwów, Iwonka.
Epsteinowa Basia, Słomim, Krupówki 35.
Farnkal Fr., Jastrzębiec, Jasna.
Freudenthal Gustawa, Dziedzice, Piast.
Finder Olga, N. Sącz, Kubinówka.
Gaykowski Mieczysław, Lwów, Bristol.
Graubergowa Luiza, Pabjanice, Radjon.
Grędziński Aleksander, Lublin, Dom Tur. Naucz.
Grzegorzczak Jan, Ludwinów, Iwonka.
Goldstoff Chawa, Kraków, Chownanna.
Gottlieb Dora, Kraków, Anastazja.
Hawelka Józef, Białystok, Biała Róża.
Hendlówna Anna, Kraków, Jordanówka.

Horodyski Kornel, Kolendziany, Bristol.
Huppertowa Regina z s., Kraków, Piast.
Inzelsztajn Jerzy, Łódź, Małopolanka.
Joselewicz Rebeka, Warszawa, Bristol.
Kaczmarkowa Stan. z s., Poznań, Radjon.
Krzemińska Marja, Kraków, Kościeliska 72.
Kesslerowa Julja, Holandja, **Irusia**.
Kozłowski Waclaw, Warszawa, Przysań.
Kłodzka Marja, Warszawa, Przysań.
Kryński Stefan, Puck, Barnaówka.
Kysiolowa Al., Nieśwież, Dom Tur. Naucz.
Ładosiówna Charlotte, Grudzień, Płomień.
Mańkowska Borkowska A., Warsz., **Ziemiański**.
Mańkowski Józef, Warszawa, **Ziemiański**.
Maciejewska Stefanja, Grabów, Atlas.
Madyski Kazimierz, Sosnowiec, Cieszynianka.
Marchlewska Stefanja, Poznań, Szpital Klimat.
Maliniak Irena z cc., Warszawa, Piast.
Meysner Dr. Stanisław, Poznań, **Marilor**.
Menzel Wanda, Poznań, Przysań.
Milke Janina, Warszawa, Kościel., An. Walczak.
Mielżyńska Hr. J., Drzągowo, Schodnica.
Minc Józef, Radomsk, Morskie Oko.
Monat Tola, Łódź, Wanda.
Mümler Mieczysław, Poznań, **Szałas**.
Nieprzecka Janina, Warszawa, Sorrento.
Nidjol Marja, N. Sącz, Dom Tur. Naucz.
Niedźwiecki Henryk, Wiernica, Bristol.
Nippe Mikołaj, Łódź, Lalka.
Nowakówna Irena, Katowice, **Wielkopolanka**.
Nowicka Aniela z siostrą, Warszawa, Urocz.
Nulicz Dąbski Paweł, Poznań, **Konradówka**.
Okno Debora, Tomaszów Maz., Wanda.
Patek Dr. Mieczysław, Rzeszów, Radjon.
Pac Pomarnacki Mikołaj, Suwałki, **Wersal**.
Pawłowska Zofja, Warszawa, **Szałas**.
Petz Michał, Warszawa, Warsz. Kasa Chorych.
Proniówna Helena, Lwów, Jordanówka.
Polowa Józefa, Warszawskie, Mołodów.
Postupolska Zofja, Warszawa, Gencjana.
Rabi Mania, Kraków, Wanda.
Rarogiewicz Stanisław, Będzin, **Sienkiewiczówka**.
Rawska Klara, Łódź, Lalka.
Rzeszotarski Stan. z ż., Włocławek, Walówka.
Richterówna Irena, Przemysł, **Przeleęcz**.
Robert Piotr, Francja, **Carlton**.
Rogalski Joachim i Tad., Łódź, Bristol.
Rosińska Janina, Warszawa, Warsz. Kasa Ch.
Rudnicka Krawczyk Hel., Sosnow., Wołodziejówka.
Rutkowski Witold, Kraków, Lida.

(Dok. nast.)

INFORMATOR

a) Dział adresowy:

Urzędy i instytucje:

Urząd gminny, ul. Krupówki, „Bazar Polski”.
Zarząd Uzdrawiska, Rynek.
P. Starosta Powiatowy przyjmuje we wtorek między godz. 10 a 12 przed południem w biurze Zarządu Uzdrawiska.
Komisarjat Pol. Państw., Rynek.
Urząd Parafialny, ul. Krupówki, obok kościoła paraf.
Lekarz klimat., Dr. Mastalerz, Biuro lekarza w Zarządzie Uzdrawiska, Rynek.
Biuro meldunkowe w Zarz. Uzdr., Rynek.
Szpital Klimatyczny, ul. Szpitalna.
Stacja Ratunkowa Zarządu Uzdrawiska w Zakopanem — Szpital Klimatyczny — telef. Nr. 444.
Tatr. Ochotn. Pogot. Ratunkowe, ul. Krupówki, dworzec P. Tow. Tatr.
Komenda Garnizonu, Zakopane, w Sanatorium Wojsk. im. Marsz. J. Piłsudskiego.
Biuro meldunkowe dla osób wojskowych: na Posterunku Żandarmerji — ul. Chramcówki, willa „Wojtuś”.
Urząd Pocztowy i Telegraficzny, Krupówki 22, Dworzec Samochodowy, ul. Krupówki, obok restauracji Karpowicza.
Pol. Towarz. Tatrzańskie, ul. Krupówki, „Dworzec Tatrzański”.
Muzeum Tatrzańskie im. Dra Tytusa Chałubińskiego, Krupówki, obok dworca Tatrzańskiego.
Dr. Włodzimierz Jasiński, notarijat, Krupówki 39.
Sekretariat Gremjum Właśc. Pensj., ul. Witkiewicza 1 — godziny urzędowania od 4—6 po południu (16—18). Tel. 308.
Państwowy nadzór lasów tatrzańskich — inż. M. A. Liberak, ul. Chałubińskiego, willa „Liberaków”.

Adwokaci:

Dr. Stanisł. Aulich, Krupówki 45, tel. 447 — naprzeciw M. Oka, za „Bazarem Polskim”.
Dr. Józef Bulanda, ul. Ogrodowa, Willa „Jaśka” za pocztą, tel. 407.
Dr. Józef Diehl, delegat Izby adwokackiej, ul. Sienkiewicza, willa „Chochlik”, tel. 417, przyjmuje od 4—6 po południu.
Dr. Bertold Fass, ul. Krupówki 27, dom Fr. Bachledy Curusia, tel. 404.
Dr. Franciszek Kowalski, Krupówki 26, dom Bogdańskie.
Dr. Stanisław Wierzbicki, ulica Kościuszki, dom B. Rajskiego, tel. 245.

b) Dział ogłoszeniowy:

Apteki:

„Pod Opatrznością Boską”, ul. Witkiewicza.
III Apteka, B. Masłowskiego, Chramcówki, tel. 246
Najstarsza Apteka „Pod Białym Orłem”, F. Tabeau, Krupówki, obok Trzaski.

Fotograficzne Zakłady:

H. Schabenbeck, Krupówki 57. Tel. 136. Przyjmuje roboty amatorskie. Skład przyborów.

Krawcy:

„Sport”, Krupówki 49 (P. Lal i F. Mizia).
Ludw. Willinger, Krupówki 51, w podw., tel. 548.

Towary bławatne:

O. Kretschmer, Krupówki 74.

Galanterja, przybory do szycia i haftu:

Antoni Krzyżak, Krupówki, róg ul. na Rynek.
Mangel Maks, vis a vis Morskiego Oka (obuwie, trykotaże, bielizna, manufaktura), tel. 427.

Pamiątki, zabawki, art. sport:

Bazar „Pod Górale”, Krupówki 49 (Instrumenty muzyczne).
Pracownia art. rzeźb. T. Wieczorka, ul. Jagiellońska, Willa „Szopenówka”.

Maszyny do pisania i szycia.

„Hydropol”, Zakopane, Krupówki 74.

Rowery i przybory.

„Hydropol”, Zakopane, Krupówki 74.

Artykuły wodociągowe.

„Hydropol”, Zakopane, Krupówki 74.

Żarówki elektryczne i baterje.

„Hydropol”, Zakopane, Krupówki 74.

Restauracje.

Stan. Karpowicz i Syn, najstarsza. znana ze znakomitej kuchni restauracja, ul. Krupówki.

Opony samochodowe.

„Hydropol”, Zakopane, Krupówki 74.

Biura sprzedaży wil i parcel:

T Siemianowski, obok poczty, tel. 327.
J. Kubiński, Krupówki 27, tel. 397.

Banki:

Bank Podhalański — Spółdzielczy, ul. Krupówki — własny gmach, vis a vis Poczty, tel. 401.

Cena ogłoszeń.

Za wiersz milimetryowy na I-iej stronie 60 gr, w tekście 45 gr, na ostatniej stronie 30 gr. Przy ogłoszeniach serjowych stosowne rabaty.

Prenumerata.

P. T. Prenumeratorów zamiejscowych uprasza się przekazywać prenumeratę przez P. K. O. Kraków, Nr. konta 409.650.

Sekretariat Sekcji Narciarskiej T. S. WISŁA

mieści się
w Zakopanem w hotelu „PORAJ”, pokój nr. 7, parter, przy ul. Krupówki, tel. 379.
Godziny urzędowe od 10 do 2 po poł.
Przyjmowanie członków codziennie, wydawanie prospektów, legitymacji, odznak. Przyjmuje zgłoszenia uczestników na stałe kursa narciarskie, indywidualne oraz zbiorowe, dla początkujących i wprawnych. Adres telegraficzny Wisła, Zakopane, Poraj. Prospekty wysyła się za przesłaniem znaczka pocztowego za 25 gr.

„ZDOBNICTWO” Wanda Śniegocka

ul. Kościuszki (Marszałkowska)
dom Dr. L. Fischera
KILIMY
Stylowe hafty, pantofle, rzeźby, lalki etnograficzne

Tel. 264. Tuż obok dworca nowo otwarta Tel. 264.

III. APTEKA

Mr. B MASŁOWSKIEGO

Na składzie wszelkie środki w zakres leczenia wchodzące. Wydaje lekarstwa na koszt Instytucji Państw. i Społecznych.

Stroiciel fortepianów

jest w Zakopanem.

Zgłoszenia przyjmuje Sklep Tatrzański oraz Księgarnia Gebethnera i Wolfa, Krupówki obok Poczty.

NASZE PENSJONATY.

„ATLAS”

Pensjonat Anny Federowiczowej.
Jedyny na południowych stokach
Gubałówki
ul. Gładkie, dom Prof. E. Romera.
Najlepsze położenie. Wspaniały widok na Tatrę. Piękne pokoje. Wyborne utrzymanie. Pianino. Telefon 551.
Dla kształcącej się młodzieży i urzędników ulgi.

„BÓR”

pierwszy pensjonat djetetyczny
Dr-owej JÓZEFY KUCZEWSKIEJ
pod lekarską opieką
D-Ra ANT. KUCZEWSKIEGO
ZAKOPANE, ul. Jagiellońska
telef. międzymiastowy Nr. 419.

„IRUSIA”, Droga do Białego. Komfortowy pensjonat murowany. Cena 10 do 12.50 zł.

— WIELKOPOLANKA —

Pensjonat cały rok otwarty. Pokoje słoneczne — Kuchnia wykwintna. — Ceny przystępne. — Dla rodzin niżki.